

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาตราบาปที่เกิดขึ้นกับผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ ที่มารับบริการในโรงพยาบาลแม่จัน จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาจะนำเสนอตามลำดับดังนี้ 1) ปัจจัยพื้นฐานของผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ ซึ่งประกอบด้วยลักษณะทางประชากรและสังคม สภาพความเจ็บป่วยและระดับความรุนแรงของโรค การรับรู้ถึงแหล่งที่นำเชื้อมาให้ตนเองและการเคยมีพฤติกรรมเสี่ยง การมีส่วนร่วมและบทบาทในชมรมผู้ติดเชื้อเอชไอวี 2) การรับรู้ที่เป็นตราบาปของผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ 3) ความแตกต่างของการรับรู้ที่เป็นตราบาประหว่างปัจจัยพื้นฐานของผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์

4.1. ปัจจัยพื้นฐานของผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์

4.1.1 ลักษณะทางประชากรและสังคม

กลุ่มตัวอย่างเกือบ 2 ใน 3 เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 64.8) เป็นเพศชายมีร้อยละ 35.2 เกือบครึ่งหนึ่งเป็นกลุ่มอายุในช่วง 25-35 ปี (ร้อยละ 48.2) รองลงมาเป็นกลุ่มอายุมากกว่า 35 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 39.8) โดยพบผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ที่มีอายุน้อยที่สุด อายุ 19 ปี อายุมากที่สุด 64 ปี และมีอายุเฉลี่ย 33 ปี (Mean = 33.2 S.D. = 7.43) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ยังใช้ชีวิตคู่พร้อมคู่สมรส และกลุ่มผู้ที่คู่สมรสได้เสียชีวิตแล้วมีจำนวนเท่ากันคิดเป็นร้อยละ 41.7 รองลงมาคือเป็นโสด ร้อยละ 10.2 และที่แยกกันอยู่กับคู่สมรสมี ร้อยละ 6.5 สำหรับระดับการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่เรียนจบในระดับประถมศึกษาถึงร้อยละ 63.9 รองลงมาคือเรียนจบระดับมัธยมศึกษา (ร้อยละ 19.4) ที่ไม่ได้เรียนหนังสือมีร้อยละ 12.0 และที่เรียนจบระดับอนุปริญญาและปริญญาตรีมีร้อยละ 4.7 เท่านั้น กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ยังประกอบอาชีพโดยมีอาชีพรับจ้างรายวันมากที่สุด (ร้อยละ 38.9) และที่ทำงานทำสวนทำไร่มีร้อยละ 13.9 และรับราชการมีร้อยละ 1.9 เท่านั้น สำหรับผู้ที่ไม่ได้ทำงานแล้วคิดเป็นร้อยละ 25.9 สำหรับรายได้เฉลี่ยของครอบครัวต่อเดือนส่วนใหญ่ต่ำกว่า 2,500 บาทร้อยละ 50.9 รองลงมาคือระหว่าง 2,500 - 5,000 บาท ร้อยละ 40.7 และที่มากกว่า 5,000 บาทขึ้นไป ร้อยละ 9.8 เท่านั้น (ดังรายละเอียดในตาราง 4.1)

ตาราง 4.1 ลักษณะทางประชากรและสังคมของผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์

ลักษณะทางประชากรและสังคม	จำนวน (n = 108)	ร้อยละ
1. เพศ		
-ชาย	38	35.2
-หญิง	70	64.8
รวม	108	100.0
2. กลุ่มอายุ		
-ต่ำกว่า 25 ปี	13	12.0
-25 -35 ปี	52	48.2
-มากกว่า 35 ปีขึ้นไป	43	39.8
รวม	108	100.0
Mean = 33.2 ปี, S.D.=7.43, Min. =19, Max . = 64 ปี		
3. สถานภาพสมรส		
-โสด	11	10.1
-คู่	45	41.7
-หม้าย	45	41.7
-หย่าร้าง/แยกกันอยู่	7	6.5
รวม	108	100.0

ตาราง 4.1 (ต่อ)

ลักษณะทางประชากรและสังคม	จำนวน (n = 108)	ร้อยละ
4. ระดับการศึกษา		
-ประถมศึกษา	69	63.9
-มัธยมศึกษาตอนต้น	10	9.3
-มัธยมศึกษาตอนปลาย	11	10.1
-อนุปริญญา	2	1.9
-ปริญญาตรี	3	2.8
-ไม่ได้เรียนหนังสือ	13	12.0
รวม	108	100.0
5. อาชีพหลัก		
-ไม่ได้ทำงานแล้ว	28	25.9
-รับจ้างรายวัน	42	38.9
-ทำนา/ทำสวน/ทำไร่	15	13.9
-ค้าขาย	12	11.1
-ลูกจ้าง/พนักงานเอกชน	4	3.7
-รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	2	1.9
-ประกอบธุรกิจส่วนตัว	5	4.6
รวม	108	100.0
7. รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว		
-ต่ำกว่า 2,500 บาท	55	50.9
-2,500 – 5,000 บาท	43	40.7
-มากกว่า 5,000 บาทขึ้นไป	10	9.4
รวม	108	100.0
Mean = 2,573.15 บาท, S.D.= 2,579.81 บาท, Min. = 300 บาท, Max. = 18,000 บาท		

4.1.2. สภาพความเจ็บป่วยและระดับความรุนแรงของโรค

กลุ่มตัวอย่างประมาณ 1 ใน 3 ติดเชื้อเอชไอวีมานานประมาณ 5-10 ปี (ร้อยละ 33.3) รองลงมาคือที่ติดเชื่อเป็นเวลา 1- 3 ปี (ร้อยละ 26.8) ที่ติดเชื่อน้อยกว่า 1 ปี และ 3 - 5 ปี มีจำนวนเท่ากันคือร้อยละ 16.7 และกลุ่มตัวอย่างที่ติดเชื่อมานานกว่า 10 ปีขึ้นไปมีน้อยที่สุดคือร้อยละ 6.5 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอาการของโรคเอดส์ร้อยละ 65.7 อาการที่เกิดขึ้นมักเป็นอาการเบื้องต้นของโรคเอดส์แต่ยังไม่ถึงขั้นรุนแรง อาการที่พบมากที่สุดคือน้ำหนักลด (ร้อยละ 31.5) รองลงมาคือมีตุ่มผื่นทางร่างกาย (ร้อยละ 27.8) อ่อนเพลียและไข้ไหวัดเรื้อรังมีค่าเท่ากัน (ร้อยละ 25.9) โดยพบผู้ที่มีอาการเชื้อราในช่องปาก (ร้อยละ 25.0) สำหรับระดับความรุนแรงของโรคประเมินโดยผู้ศึกษาพบว่าประมาณกว่าครึ่งหนึ่งมีอาการสัมพันธ์กับเอดส์ (ร้อยละ 54.6) รองลงมาคือเป็นกลุ่มที่ไม่มีอาการสัมพันธ์กับเอดส์ (ร้อยละ 45.4) และไม่พบกลุ่มผู้ติดเชื้อเอดส์เต็มขั้นเมื่อประเมินด้านสภาพร่างกายของกลุ่มตัวอย่างโดยผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์เองร้อยละ 56.6 สภาพร่างกายแข็งแรงดี รองลงมาคือมีอาการอ่อนเพลียเล็กน้อย (ร้อยละ 33.3) อ่อนเพลียปานกลาง (ร้อยละ 9.3) และที่อ่อนเพลียมากมีเพียง 1 คนเท่านั้น (ดังรายละเอียดในตาราง 4.2)

ตาราง 4.2 สภาพความเจ็บป่วยและระดับความรุนแรงของโรคของผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์

สภาพความเจ็บป่วยและระดับความรุนแรงของโรค	จำนวน (n =108)	ร้อยละ
1.ระยะเวลาของการติดเชื้อเอชไอวี		
- น้อยกว่า 1 ปี	18	16.7
- 1 - 3 ปี	29	26.8
- 3 - 5 ปี	18	16.7
- 5 -10 ปี	36	33.3
- มากกว่า 10 ปี	7	6.5
รวม	108	100.0

ตาราง 4.2 (ต่อ)

สภาพความเจ็บป่วย และระดับความรุนแรงของโรค	จำนวน (n = 108)	ร้อยละ
2. การมีอาการของโรคเอดส์		
- มีอาการ	71	65.7
- ไม่มีอาการ	37	34.3
รวม	108	100.0
3. กลุ่มอาการของโรคเอดส์ที่พบในขณะนี้¹		
- น้ำหนักลด	34	31.5
- ตุ่มผื่นทางร่างกาย	30	27.8
- อ่อนเพลีย	28	25.9
- มีไข้ ไอ หวัดเรื้อรัง	28	25.9
- เชื้อราในช่องปาก	27	25.0
- ปวดศีรษะ	19	17.6
- หายใจลำบากเหนื่อยหอบ แขนขาอ่อนแรง	8	7.4
- ซาตามปลายมือปลายเท้า	7	6.5
- ตาพร่ามัวเห็นภาพซ้อน	6	5.6
- เริ่ม งูสวัด	6	5.6
- ถ่ายเหลว	5	4.6
- ต่อม้ำเหลืองโต	4	3.7
- เบื่ออาหาร	3	2.8
4. ระยะเวลาในการดำเนินโรคเอดส์		
- ระยะเวลาไม่ปรากฏอาการ	49	45.4
- ระยะเวลาปรากฏอาการ	59	54.6
- ระยะเวลาเอดส์เต็มขั้น	0	0.0
รวม	108	100.0

ตาราง 4.2 (ต่อ)

สภาพความเจ็บป่วย และระดับความรุนแรงของโรค	จำนวน (n = 108)	ร้อยละ
5. การรับรู้สภาพร่างกายในปัจจุบัน		
- แข็งแรงดี	61	56.6
- อ่อนเพลียเล็กน้อย	36	33.3
- อ่อนเพลียปานกลาง	10	9.3
- อ่อนเพลียมาก	1	0.8
รวม	108	100.0

หมายเหตุ ¹ หมายถึง จำนวนรวมของร้อยละกลุ่มอาการของโรคเอดส์ที่พบในขณะปัจจุบันอาจไม่เท่ากับ 100.0 และจำนวนกลุ่มตัวอย่างไม่เท่ากับ 108 เนื่องจากในบางรายมีคำตอบมากกว่าหนึ่งอาการ

4.1.3 การรับรู้ถึงแหล่งที่นำเชื้อมาให้ตนเองและการเคยมีพฤติกรรมเสี่ยง การรับรู้ถึงแหล่งที่นำเชื้อเอชไอวีมาให้ตนเองของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่

(ร้อยละ 60.1) รับรู้ว่าติดเชื้อมาจากคูสมรส รองลงมาคือรับรู้ว่าติดเชื้อจากการมีเพศสัมพันธ์นอกสมรส (ร้อยละ 19.4) รับรู้ว่าติดเชื้อจากหญิงบริการทางเพศ (ร้อยละ 13.0) รับรู้ว่าติดเชื้อจากชายรักร่วมเพศและจากการใช้สารเสพติดมีจำนวนเท่ากันคือ ร้อยละ 2.8 และรับรู้ว่าติดเชื้อจากการสัมผัสเลือดกับผู้ติดเชื้อเอชไอวีน้อยที่สุดคือ ร้อยละ 1.9 เท่านั้น สำหรับการเคยมีพฤติกรรมเสี่ยงของกลุ่มตัวอย่างพบว่าส่วนใหญ่เคยมีพฤติกรรมเสี่ยง (ร้อยละ 69.4) ได้แก่ เพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย การมีคู่นอนหลายคน ชายบริการทางเพศและจากการใช้ยาเสพติด คิดเป็นร้อยละ 27.8 22.2 15.7 และ 3.7 ตามลำดับ (ดังรายละเอียดในตาราง 4.3)

ตาราง 4.3 การรับรู้ถึงแหล่งที่นำเชื้อมาให้ตนเองและการเคยมีพฤติกรรมเสี่ยง

การรับรู้ถึงแหล่งที่นำเชื้อมาให้ตนเอง และการเคยมีพฤติกรรมเสี่ยง	จำนวน (n = 108)	ร้อยละ
1. แหล่งที่นำเชื้อเอชไอวีมาให้ตนเอง		
- จากคูสมรส	65	60.1
- จากหญิงบริการทางเพศ	14	13.0
- เพศสัมพันธ์นอกสมรส	21	19.4
- รักร่วมเพศ	3	2.8
- จากการใช้ยาเสพติด	3	2.8
- จากการสัมผัสเลือดกับผู้ติดเชื้อเอชไอวี	2	1.9
รวม	108	100.0
2. พฤติกรรมเสี่ยงในการติดเชื้อเอชไอวี		
ไม่เคยมีพฤติกรรมเสี่ยง	33	30.6
เคยมีพฤติกรรมเสี่ยง	75	69.4
- เพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย	30	27.8
- คู่นอนหลายคน	24	22.2
- ชายบริการทางเพศ	17	15.7
- จากการใช้ยาเสพติด	4	3.7
รวม	108	100.0

4.1.4 การมีส่วนร่วมและบทบาทในชมรมผู้ติดเชื้อเอชไอวี

กลุ่มตัวอย่างประมาณเกือบครึ่งหนึ่งมีส่วนร่วมในชมรมผู้ติดเชื้อเอชไอวี โดยการเข้าร่วมกิจกรรมแทบทุกเดือน (ร้อยละ 49.1) รองลงมาคือการไม่เคยร่วมกิจกรรมเลย (ร้อยละ 27.8) และร่วมกิจกรรมนานๆครั้ง (ร้อยละ 23.1) ตามลำดับ โดยมีบทบาทในชมรมผู้ติดเชื้อเอชไอวีในฐานะสมาชิกมีประมาณร้อยละ 56.5 ที่เป็นแกนนำในชมรมผู้ติดเชื้อมีเพียงร้อยละ 15.7 และไม่ได้เป็นสมาชิกชมรมผู้ติดเชื้อเอชไอวีร้อยละ 27.0 (ดังรายละเอียดในตาราง 4.4)

ตาราง 4.4 การมีส่วนร่วมและบทบาทในชมรมของผู้ติดเชื้อเอชไอวี

การมีส่วนร่วมและบทบาท ในชมรมผู้ติดเชื้อเอชไอวี	จำนวน (n = 108)	ร้อยละ
1.การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชมรม		
-ร่วมกิจกรรมแทบทุกเดือน	53	49.1
-ร่วมกิจกรรมนานๆครั้ง	25	23.1
-ไม่เคยร่วมกิจกรรมเลย	30	27.8
รวม	108	100.0
2.บทบาทในชมรมผู้ติดเชื้อเอชไอวี		
-เป็นแกนนำในชมรมผู้ติดเชื้อเอชไอวี	17	15.7
-เป็นสมาชิกชมรมผู้ติดเชื้อเอชไอวี	61	56.5
-ไม่ได้เป็นสมาชิกชมรมผู้ติดเชื้อเอชไอวี	30	27.8
รวม	108	100.0

4.2 การรับรู้ที่เป็นตราบาปของผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์

4.2.1 การรับรู้ที่เป็นตราบาปด้านความมื่อคติของผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์

กลุ่มตัวอย่างรับรู้ตราบาปในด้านความมื่อคติของการพบอยู่เป็นประจำในเรื่องการที่คนทั่วไปยังเข้าใจว่า ผู้ติดเชื้อเอชไอวีคือคนที่ประพฤติไม่ดีหรือประพฤติผิดศีลธรรมมากที่สุด (ร้อยละ 25.0) รองลงมาคือ รับรู้เรื่องที่เพื่อนบ้านซุบซิบนินทาและมองตามขณะผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์เดินผ่าน (ร้อยละ10.2) การที่ผู้คนรอบข้างมองด้วยสีหน้าแววตาที่ดูหมิ่นเหยียดหยามในขณะที่นั่งรอตรวจที่โรงพยาบาลและการที่ผู้คนรอบข้างมองผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์เหมือนเป็นตัวเชื้อโรค มีจำนวนเท่ากันคือ ร้อยละ 5.6 ในขณะที่ประเด็นการรับรู้ตราบาปด้านความมื่อคติที่ผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ไม่เคยรับรู้หรือรู้สึกเลย ส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับคนในครอบครัว ได้แก่ เรื่องการที่คนในครอบครัวไม่ยากใจใช้โทรศัพท์และห้องน้ำร่วมกับผู้ติดเชื้อ (ร้อยละ 94.5 และ ร้อยละ 91.6) รองลงมาคือความรู้สึกอึดอัดและไม่ต้องการอาศัยอยู่ในบ้านที่เกิดจากคนในครอบครัว (ร้อยละ 85.1) การที่คนในครอบครัวแสดงความรังเกียจ และแสดงอาการเบื่อหน่าย

ต่อผู้ติดเชื้อที่มีอาการของโรคเอดส์ (ร้อยละ 81.5) และการที่คนในครอบครัวยังเข้าใจผิดว่าการใช้
 สิ่งของส่วนตัวร่วมกัน เช่น สบู่ ยาสีฟัน สามารถติดเชื้อเอชไอวีได้ (ร้อยละ 70.3) สำหรับประเด็น
 อื่นๆที่ผู้ติดเชื้อไม่เคยรับรู้ได้จากผู้คนที่ทั่วไป ได้แก่ การนั่งรถโดยสารแล้วผู้คนไม่ยกที่นั่งใกล้
 (ร้อยละ 77.7) การถูกทอดทิ้งให้อยู่ตามลำพัง (ร้อยละ 70.3) การบริจาคเลือดทำให้ติดเชื้อเอดส์ได้
 และการที่เพื่อนเดินผ่านแล้วแกล้งมองไม่เห็นหรือไม่ได้ทักทายมีจำนวนเท่ากันคือร้อยละ 64.8
 (ดังรายละเอียดในตาราง 4.5)

ตาราง 4.5 การรับรู้ที่เป็นตรรกะทางด้านความมีอคติของผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์

การรับรู้ที่เป็นตรรกะเอดส์ ด้านความมีอคติ (n = 108)	ระดับการรับรู้ที่เป็นตรรกะ				Mean	S.D.
	พบอยู่เป็น ประจำ จำนวน (ร้อยละ)	พบอยู่ บ่อยครั้ง จำนวน (ร้อยละ)	พบอยู่ บางครั้ง จำนวน (ร้อยละ)	ไม่เคย พบเลย จำนวน (ร้อยละ)		
1.คนทั่วไปยังเข้าใจว่าผู้ติดเชื้อ เอชไอวีคือคนประพฤติไม่ดี หรือประพฤติผิดศีลธรรม	27 (25.0)	24 (22.2)	42 (38.9)	15 (13.9)	2.58	1.02
2.เพื่อนบ้านซุบซิบนินทาขณะ ฉันเดินผ่านเขาเหล่านั้น	11 (10.2)	24 (22.2)	46 (42.6)	27 (25.0)	2.18	0.93
3.ขณะฉันนั่งรอตรวจที่ม้านั่ง ของโรงพยาบาลผู้คนรอบข้าง มองฉันด้วยสีหน้าแววตา ที่ดูหมิ่นเหยียดหยามฉัน	6 (5.6)	10 (9.3)	41 (38.0)	51 (47.2)	1.73	0.85
4.ผู้คนรอบข้างมองฉันเหมือน เป็นตัวเชื้อโรค	6 (5.6)	10 (9.3)	41 (38.0)	51 (47.1)	1.71	0.76
5.คนทั่วไปเข้าใจว่าการบริจาค เลือดทำให้ติดเชื้อเอดส์ได้	6 (5.6)	9 (8.3)	23 (21.3)	70 (64.8)	1.55	0.87
6.เวลาเพื่อนฝูงเดินผ่านมัก แกล้งทำเป็นมองไม่เห็นฉัน	4 (3.7)	9 (8.3)	25 (23.2)	70 (64.8)	1.51	0.80

ตาราง 4. 5 (ต่อ)

การรับรู้ที่เป็นตราบาปเอเดส์ ด้านความมีอคติ (n = 108)	ระดับการรับรู้ที่เป็นตราบาป				Mean	S.D.
	พบอยู่เป็นประจำ จำนวน (ร้อยละ)	พบอยู่บ่อยครั้ง จำนวน (ร้อยละ)	พบอยู่บางครั้ง จำนวน (ร้อยละ)	ไม่เคยพบเลย จำนวน (ร้อยละ)		
7. คนทั่วไปเข้าใจว่าการถูกเนื้อ ต้องตัวผู้ติดเชื้อเอชไอวี จะทำ ให้ติดโรคเอเดส์ได้	4 (3.7)	8 (7.4)	49 (45.4)	47 (43.5)	1.71	0.76
8. เพื่อนฉันเข้าใจว่าดื่มน้ำแก้ว เดียวกับผู้ติดเชื้อเอชไอวีจะทำ ให้ติดโรคเอเดส์ได้	3 (2.8)	11 (10.2)	51 (47.2)	43 (39.8)	1.76	0.75
9. มีญาติพี่น้องบางคน มองฉัน ด้วยหางตา และยิ้มที่มุมปาก	3 (2.8)	11 (10.2)	41 (38.0)	53 (49.0)	1.67	0.77
10. คนทั่วไปเข้าใจว่ายุ่งกัดผู้ติด เชื้อเอชไอวีแล้วไปกัดคนทั่วไป จะทำให้ติดโรคเอเดส์ได้	3 (2.8)	10 (9.3)	49 (45.4)	46 (42.5)	1.72	0.75
11. คนส่วนใหญ่ไม่อยากคุยกับ ผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอเดส์ นานเพราะกลัวติดเอเดส์จากฉัน	3 (2.8)	8 (7.4)	35 (32.4)	62 (57.4)	1.56	0.75
12. คนในครอบครัวฉันเข้าใจว่า การใช้สิ่งของเครื่องใช้ เช่น สบู่ ยาสีฟันร่วมกับฉันทำให้ติด โรคเอเดส์ด้วย	3 (2.8)	5 (4.6)	23 (21.3)	77 (71.3)	1.39	0.71
13. ผู้คนบางคนเข้าใจว่าร่วมรับ ประทานอาหารร่วมกับผู้ติด เชื้อเอชไอวีจะติดโรคเอเดส์ด้วย	2 (1.9)	19 (17.6)	50 (46.2)	37 (34.3)	1.87	0.76

ตาราง 4.5 (ต่อ)

การรับรู้ที่เป็นตราบาปเอเดส์ ด้านความมื่อคติ (n = 108)	ระดับการรับรู้ที่เป็นตราบาป				Mean	S.D.
	พบอยู่เป็น ประจำ จำนวน (ร้อยละ)	พบอยู่ บ่อยครั้ง จำนวน (ร้อยละ)	พบอยู่ บางครั้ง จำนวน (ร้อยละ)	ไม่เคย พบเลย จำนวน (ร้อยละ)		
	14.ญาติพี่น้องบางคนแสดงท่าที เอ็นชามีเหมือนไม่มีฉันนั่งอยู่ด้วย	2 (1.9)	12 (11.1)	26 (24.1)		
15.ผู้ป่วยเอเดส์มักถูกทอดทิ้ง ให้อยู่คนเดียวตามลำพัง	2 (1.9)	9 (8.3)	21 (19.4)	76 (70.3)	1.42	0.73
16.เพื่อนบ้านไม่ต้องการให้ฉัน ไปหาที่บ้านและต้องการอยู่ ห่างๆฉัน	2 (1.9)	8 (7.4)	43 (39.8)	55 (50.9)	1.60	0.71
17. ขณะที่ฉันโดยสารรถประจำ ผู้คนไม่ยอมนั่งใกล้ฉัน	2 (1.9)	4 (3.7)	18 (16.7)	84 (77.7)	1.30	0.63
18. หลังจากคนในครอบครัวรู้ว่า ฉันติดเอเดส์ทำให้ฉันรู้สึกอึดอัด และไม่อยากอยู่บ้าน	2 (1.9)	3 (2.8)	11 (10.2)	62 (85.1)	1.21	0.58
19.คนในครอบครัวฉันบางคน รังเกียจ แสดงความเบื่อหน่าย ที่ฉันมีอาการของโรคเอเดส์	1 (0.9)	6 (5.6)	13 (12.0)	88 (81.5)	1.26	0.60
20. เพื่อนฝูงไม่ต้องการข้องแวะ พูดคุยกับผู้ติดเชื้อเอชไอวี	1 (0.9)	5 (4.6)	40 (37.1)	62 (57.4)	1.49	0.63
21. คนในครอบครัวไม่อยากจะ ห้องน้ำร่วมกับฉัน	1 (0.9)	2 (1.9)	6 (5.6)	99 (91.6)	1.12	0.45
22. คนในครอบครัวไม่อยากจะ โทรศัพท์ร่วมกับฉัน	1 (0.9)	0 (0.0)	5 (4.6)	102 (94.5)	1.07	0.35

ผลจากการสัมภาษณ์ตามแนวโครงสร้างคำถามปลายเปิดในเรื่องการรับรู้ที่เป็นตราบาปกับกลุ่มตัวอย่างบางคนพบว่า ในความรู้สึกนึกคิดของชาวบ้าน โรคเอดส์เป็นปัญหาทางกายภาพ สืบเนื่องมาจากผลของการรณรงค์ปัญหาเอดส์ของภาครัฐและองค์กรพัฒนาเอกชนในช่วงทศวรรษ 2530 โดยเฉพาะในช่วงก่อนปี พ.ศ. 2537 มีการรณรงค์ว่า “เอดส์เป็นโรคร้าย รักษาไม่หาย ตายสถานเดียว” เอดส์เป็นโรคติดต่อที่มีกระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้รับผิดชอบในการควบคุมป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อ ดังนั้น “เอดส์” จึงถูกมองว่าเป็นผู้ป่วย โดยไม่มีการจำแนกแยกแยะว่าอยู่ในระดับใด เป็นเพียงผู้ที่ตรวจพบแอนติบอดีของเชื้อเอชไอวีในร่างกายแต่ยังไม่มีอาการทางร่างกายหรือมีอาการติดเชื้อเฉียบพลัน มีไข้เรื้อรัง ปวดศีรษะ อ่อนเพลียต่อมน้ำเหลืองโตแต่ยังสามารถมีกิจวัตรประจำวันได้เช่นคนปกติ หรือมีอาการติดเชื้อฉวยโอกาส เป็นต้นว่า เชื้อราที่ระบบสมองและไขสันหลังหรือชนิดแพร่กระจายทั่วตัว ทุ่งวัด วัณโรค มะเร็งหลอดเลือดและผิวหนังที่ต้องนอนป่วยลุกไม่ไหว อาจกล่าวได้ว่า ภาพของเอดส์ในการรณรงค์โดยผ่านสื่อในช่วงแรกเป็นภาพลักษณ์ที่ฝังใจของคนไทยมาจนถึงทุกวันนี้

นอกจากนั้นผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ได้สะท้อนให้ทราบว่า มีความหลากหลายของประเด็นเนื้อหาในความรู้สึกของผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ที่รับจากคนรอบข้างที่แสดงถึงความรังเกียจ ความแบ่งแยกกีดกัน การถูกปฏิเสธไม่ให้ร่วมกิจกรรมของชุมชน และความไม่เข้าใจในตัวของผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ ที่จะนำเสนอต่อไปนี้เป็นเหตุการณ์ หรือปรากฏการณ์ที่ผู้ศึกษาได้จำแนกแยกแยะเป็นหมวดหมู่ของปรากฏการณ์ตราบาป ที่ผู้ติดเชื้อได้รับรู้จากคนรอบข้างและผู้ติดเชื้อรู้สึกอย่างไรต่อการรับรู้ที่เป็นตราบาปนั้น ในแต่ละบริบทของสถานการณ์แต่ละสังคม โดยมีการจำแนกของแบบแผนของการรับรู้ที่เป็นตราบาปออกเป็นรายด้าน ในระดับปัจเจกบุคคลของผู้ติดเชื้อ จากเพศและปัจจัยแวดล้อมที่เสริมให้มีการรับรู้ที่เป็นตราบาปในรูปแบบต่างๆ ซึ่งจะนำเสนอโดยการพรรณนาให้เห็นสภาพของเหตุการณ์ ในทัศนะของบุคคลผู้ให้ข้อมูล

4.2.2 เหตุการณ์ของการรับรู้ที่เป็นตราบาปด้านความมีอคติของผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ ดังรายละเอียดนี้

4.2.2.1 กลุ่มที่ได้รับความมีอคติจากคนในครอบครัวและญาติพี่น้อง (n = 9)

1) กลุ่มที่มีระยะเวลาของการติดเชื้อนานกว่า 7 ปีขึ้นไป (n = 6)

คนในกลุ่มนี้ได้แก่หญิงหม้ายหรือ หย่า แยกกับสามี หญิงหม้ายที่มีสามีใหม่ หรือเป็นผู้ที่มีระยะเวลาของการติดเชื้อมานานกว่า 7 ปี กล่าวคือ การที่มีระยะเวลาของการติดเชื้อที่นาน จะเคยมีอาการป่วยด้วยโรคติดเชื้อฉวยโอกาส เข้าออกโรงพยาบาลบ่อยครั้ง หลังจากทำการรักษาตามอาการหรือได้รับยาต้านไวรัสเอดส์แล้วมีอาการดีขึ้น หรือหญิงที่เคยเป็นหม้ายสามีตายแล้วปัจจุบัน

อยู่กับสามีใหม่ จะได้รับความสงสารเห็นอกเห็นใจจากคนในครอบครัวและญาติพี่น้องน้อยกว่าหญิงหม้ายที่ไม่มีสามีใหม่ ทำให้เกิดภาพเปรียบเทียบในความรู้สึกของคนในครอบครัวและญาติพี่น้อง หรือเป็นผู้ที่ไม่ประพฤติตนเป็นคนดีตามคำสั่งสอนของพ่อแม่ การรับรู้ที่เคยพบมักเป็นในเรื่องคนในครอบครัวแสดงความรังเกียจโดยการไม่ใช้สิ่งของเครื่องใช้ร่วม เช่น สบู่ ยาสีฟัน สบู่ ไม่อยากใช้ห้องน้ำร่วมขณะผู้ติดเชื่อมีอาการเจ็บป่วย ในเรื่องการถูกกีดกันจากคนในครอบครัวไม่ให้ผู้ติดเชื่อไปร่วมงานของชุมชน เช่น งานศพ งานทำบุญบ้าน เนื่องมาจากภาพลักษณ์ทางร่างกายภายนอกที่ปรากฏต่อสายตาผู้พบเห็นซุบซอมและไม่น่าดู ในเรื่องคนในครอบครัวบางคนแสดงท่าทีรำคาญที่ผู้ติดเชื่อมีอาการของโรคเอดส์เนื่องจากเจ็บป่วยต้องเข้าออกโรงพยาบาลอยู่บ่อยๆ ดังคำบอกเล่าของกลุ่มตัวอย่างมีรายละเอียดดังนี้

"..บางที่มีคนเอาบัตรมาเชิญเราไปงานบ้านใหม่ พี่สาวว่าหือ..บต้องไปอายุเป็น...งานศพก็บต้องไป..อายุเขา..เขาจะมองหน้าเอานา..พี่สาวจริงๆว่าให้..เราน้อยใจมาก.."

(หญิงหม้ายที่มีสามีใหม่ อายุ 40 ปี ระยะเวลาที่ทราบว่าคุณเองติดเชื่อมานาน 8 ปี 6 เดือน)

"..น้องสาวอยู่บ้านหลังเดียวกัน..สบู่ ยาสีฟันเขาก็แยกใช้ต่างหาก...เวลามานอนรพ.ไม่มีใครมาเฝ้า พี่สาวว่าหือ..ตัวเก่าบใช้वानอนแท็บ..ไปไหนได้อยู่..รู้สึกน้อยใจ.."

(หญิงหม้ายที่มีสามีใหม่ อายุ 30 ปี ระยะเวลาที่ทราบว่าคุณเองติดเชื่อมานาน 10 ปี 6 เดือน)

"..พี่ชายถามว่า..วันนี้ไผจะกิน..ถ้าเป็นข้าเจ้ายะเป็นจะบกิน..สบู่ยาสีฟันในบ้านเป็นก็แยกใช้..ห้องน้ำเขาก็สร้างขึ้นอีกห้องหนึ่งหือเราใช้คนเดียว..สั่งห้ามบหือเขาไปตัดผมสระผมที่ร้าน..หือยะเอง..กลัวเป็นจะหือ.."

(หญิงหม้าย อายุ 38 ปี ระยะเวลาที่ทราบว่าคุณเองติดเชื่อมานาน 7 ปี)

"..เวลาเขาเป็นไข้บสบาย..คนในบ้านก็หาเอาไก่หูกแต่งเอา..เป็นบ่าหือเรา

(หญิงคู่ อายุ 29 ปี ระยะเวลาที่ทราบว่าคุณเองติดเชื่อมานาน 11 ปี)

"..เขาบสบายบ้อย..เดี๋ยวกก็เข้า..ก็ออกโงงยา...มีบางเตื่อแม่เป็นก็เดื่อด..แสดงท่าทีรำคาญเขา..ว่าหือเขา..เป็นนิดเป็นหน้อยก็อดเอาก่า..ตะก่อนเฮาก้อหลีกฟอง..อะหยังที่บตีเอาทุกอย่างบว่าเป็นยาบ้ายาหือ..เอาหมัด.."

(หญิงที่หย่ากับสามี อายุ 28 ปี ระยะเวลาที่ทราบว่าคุณเองติดเชื่อมานาน 12 ปี)

2) กลุ่มหญิงที่เคยเกี่ยวข้องกับบริการเพศพาณิชย์ (n = 3) กลุ่มนี้เป็นผู้หญิงที่มีสามีแล้วขณะที่คนในครอบครัวและญาติพี่น้องเพิ่งรับรู้ที่ตนเองติดเชื้อเอชไอวีไม่เกิน 6 เดือน ผู้ติดเชื้อมีอาการทางกายชัดเจนและอยู่ในแวดวงครอบครัวและญาติพี่น้องไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องเรื่องเอดส์ พวกเขาที่ยึดติดกับภาพที่นำกลัวว่า “เอดส์เป็นแล้วรักษาไม่หาย ตายลูกเดียว” ประกอบกับผู้ติดเชื้อเองเคยประพฤติไม่ดี เป็นคนไม่ดีในสายตาของคนในครอบครัว เป็นผู้ที่ไม่ตั้งใจเรียนหนังสือ ไม่เชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่ มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร มีสามีมากกว่าหนึ่งคน เคยประกอบอาชีพพิเศษขายบริการทางเพศ แม้ว่าคนรอบข้างในชุมชนเพื่อนบ้านจะมาเยี่ยมเยื่อนเมื่อผู้ติดเชื้อมีอาการเจ็บป่วยก็ตาม พบบุคคลเหล่านี้คล้อยหลังลับตาไปก็ยิ่งแสดงความรังเกียจและความไม่เข้าใจต่อผู้ติดเชื้ออยู่ การรับรู้ที่เคยพบมักเป็นในเรื่องคนในครอบครัวเข้าใจว่ารับประทานอาหารร่วมกับผู้ติดเชื้อจะทำให้ติดโรคเอดส์ด้วย และรังเกียจที่จะใช้ห้องน้ำร่วมกับผู้ติดเชื้อ ซึ่งพวกเขาที่มีความทุกข์ใจ เจ็บปวดและน้อยใจปะปนกัน ที่สังเกตได้จากการสนทนาจะมีเสียงสั่นเครือและน้ำคลอเบ้าตาทั้งสองข้างสลับในบางจังหวะของการสนทนา ดังรายละเอียดตามคำบอกเล่าดังนี้

“..แม่เป็นบ่เข้าใจ..คิดว่ากินข้าวกับเฮาจะติดเชื้อตวย..แม่จะทิ้งหื้อกินข้าวคนเดียว..แยกถ้วยจาน..เวลาจะกินก็บ่าหื้อชวย..พอแม่เป็นรังเกียจป้าและญาติพี่น้องก็รังเกียจตวย..บาเดียวเจ้าก็อยู่กับแฟนใหม่..”

(หญิงคู่ อายุ 23 ปี ระยะเวลาที่ทราบว่าคุณติดเชื้อมานาน 6 เดือน)

“..ตอนแรกแม่อุ้ยของสามีรู้ว่าเฮาเป็น(เอดส์)..เมื่อใหม่ๆพอเฮาเข้าห้องน้ำเสร็จแม่อุ้ยก็ดื่มน้ำฮ้อน ลวก ..เป็นบ่เข้าใจคิดว่ามันติดกันง่ายๆ..จนแฟนเฮาอธิบายหื้อเป็นฟังว่ามันเปลื้องหลวเปลื้องแกล บ่ต้องยะ..เป็นถึงฟัง..”

(หญิงคู่ อายุ 30 ปี ระยะเวลาที่ทราบว่าคุณติดเชื้อมานาน 6 เดือน)

4.2.2.2 กลุ่มที่ได้รับความมื่อคติจากเพื่อนบ้านและชุมชน (n = 12)

1) กลุ่มหญิงที่สามีเคยมีอาการเจ็บป่วยทางร่างกาย (n = 5)

แม้ว่ากลุ่มหญิงเหล่านี้จะไม่มีอาการทางร่างกายก็ตาม เนื่องด้วยความหมายเอดส์ในทัศนะของชาวบ้าน เกิดจาก การมีเพศสัมพันธ์ แม้จะไม่มีอาการก็ตาม แต่ต้องมีความรู้ทางการแพทย์เกี่ยวกับเอดส์ของประชาชน ในปัจจัยของสังคมวัฒนธรรม ในเรื่องของระบบคิด ความเชื่อ มองว่าเป็นโรค

ของความสับสนทางเพศ ให้ภาพของเรื่องเพศเป็นเรื่องต่ำ สกปรก หยาบคาย น่าอับอาย ประกอบกับกรรที่ให้เห็นสภาพของสามีที่เป็นผู้ป่วยเอดส์ระยะสุดท้ายมีลักษณะน่าเกลียดน่ากลัว ทำให้เกิดภาพเชื่อมโยงถึงผู้เป็นภรรยา ความรู้สึกฝังใจว่าผู้ป่วยเอดส์เป็นแหล่งแพร่เชื้อ ทำให้เกิดความกลัวและรังเกียจผู้ติดเชื้อ จากคำบอกเล่าการรับรู้ที่เคยพบมักเป็นในเรื่องการที่คนทั่วไปยังเข้าใจว่าผู้ติดเชื้อคือคนประพฤติน่าเกลียดหรือประพฤติน่าเกลียด เรื่องที่เพื่อนบ้านพากันซุบซิบนินทา ผู้ติดเชื้อเดินไปทางไหนผู้คนก็มองตาม แม้ผู้ติดเชื้อเดินเข้าไปใกล้ผู้คนก็จะหลุนหนีไป พอเดินผ่านก็ซุบซิบนินทากันลับหลัง มากไปกว่านั้นบางคนเจอผู้คนแสดงอาการรังเกียจอย่างออกนอกหน้า โดยมีการจับจ้อง มองผู้ติดเชื้ออย่างถี่ถ้วนเพื่อสำรวจหาความผิดปกติทางกายภาพว่าเข้าได้กับอาการของเอดส์รึยัง บางคนก็ถูกระทบโดยตรงด้วยคำถาม ในเรื่องที่คนรอบข้างมองผู้ติดเชื้อเหมือนเป็นตัวเชื้อโรคจนถึงเรื่องที่เพื่อนฝูงไม่ต้องการข้องแวะพูดคุยด้วย ดังคำบอกเล่าของกลุ่มตัวอย่างมีรายละเอียดดังนี้

“..ส่วนใหญ่เพื่อนบ้านจะรังเกียจซุบซิบนินทา..ต่อหน้าจะบ่นว่าหยิง..แต่จะใช้สายตามอง..แม่อยู่มาเล่าที่อึ้งฟังกำลุนว่าเขาว่าหื้อ..มันบ่าลั้งเป็นเหยิก้า มันหยิงมาผอมล้าเหลือ..”
(หญิงหม้าย อายุ 28 ปี ระยะเวลาที่ทราบว่าจะตนเองติดเชื้อมานาน 2 ปี 6 เดือน)

“..ชาวบ้านเขาว่าหื้อ..เขาเล่าหัวเฮาว่า..ไปทำบตีบดักมาจึงเป็นเอดส์ เดียวไปตางใด..เป็นก็ผ่อด้วยหางตา..ตะก่อนมีเพื่อนน้กบ่าเดียวบ่ค่อยมีแล้ว..”
(หญิงหม้าย อายุ 38 ปี ระยะเวลาที่ทราบว่าจะตนเองติดเชื้อมานาน 5 ปี)

“..เวลาที่เรทำอะหยิงในหมู่บ้านที่มีงานทุกอย่าง.. มีความรู้สึกว่ทุกคนบ่อยากให้เราช่วย.. เวลาเรทำอะหยิง ทุกคนที่รู้ว่เราเป็นเอดส์เขามักจะมองเราเป็นตาเดียวกันหมดเลย..รู้สึกน้อยใจมาก..”
(หญิงคู่ อายุ 29 ปี ระยะเวลาที่ทราบว่าจะตนเองติดเชื้อมานาน 11 ปี)

“... จาวบ้านใกล้เฮือนเคียง.. อู้ว่า.. โรคอันนี้เป็นโรคสังคมรังเกียจ เป็นซี่จ๊ะ.. เพราะว่เวลาออกตุ่มหน้าลี้ก ผิวดำคัลล้ารักษาบ่หาย..เพื่อนบ้างบางคนยังซ้ำเติมว่เป็นโรคร้าย บ่อายเป็นกา บ่อายบีน้องกา ซ้ำแจ้ก็ตอบบีนว่ ไปอายเป็นหยิง บิใจเฮาเขาเขาหาหามาหลอ.. ลูกผัวเอามาติด เวลาไปรับจ้างปลุกข้าว เกียวข้าว..เป็นก็เอ็นบอกระวัง..จะไปหื้อ..หอยบาดตีนบาดมือเน้อ..”
(หญิงหม้าย อายุ 32 ปี ระยะเวลาที่ทราบว่าจะตนเองติดเชื้อมานาน 5 ปี 7 เดือน)

2) กลุ่มผู้ที่เคยมีอาการของโรคเอดส์ทางด้านร่างกาย ($n = 7$) ผู้ที่เคยมีอาการป่วยด้วยโรคติดเชื้อฉวยโอกาส เข้าออกโรงพยาบาลบ่อยครั้ง จากคำบอกเล่าการรับรู้ที่เคยพบมักเป็นในเรื่องการที่ถูกเพื่อนบ้านซุบซิบนินทาขณะเดินผ่าน มีการสะกิดก้นมองและซุบซิบนินทาขณะที่เดินไปตลาด หรือขณะรอรถโดยสารเพื่อมาตรวจรักษาร่างกายที่โรงพยาบาลมีการพูดคุยถึงอาการทางร่างกายของผู้ติดเชื้อลับหลัง หรือการจ้องมองอย่างตรงไปตรงมาแบบออกนอกหน้าหรือถามไถ่ถึงอาการที่แสดงออกทางร่างกายที่ชี้ชัดถึงสถานะของความเป็นผู้ป่วยเอดส์ เช่น ซุบผอม ผิดคำคล้ำ หรือออกตุ่ม ซักไซ้ถึงเหตุผลที่ผู้ติดเชื้อไม่ให้ลูกดูคนมมารดา ในเรื่องที่คนบางคนเข้าใจว่าร่วมรับประทานอาหารร่วมกับผู้ติดเชื้อจะติดเชื้อเอดส์ด้วย ในเรื่องที่เพื่อนเข้าใจว่าดื่มน้ำแก้วเดียวกันจะทำให้ติดเชื้อด้วย ในเรื่องที่เพื่อนบ้านไม่ต้องการให้ไปหาที่บ้านต้องการอยู่ห่างๆ คนรอบข้างยังมีความไม่เข้าใจของการติดต่อว่าโดยแท้จริงแล้วมิได้ติดต่อกันง่ายๆ การที่สั่งห้ามลูกหลานที่เป็นเด็กไม่ให้มาเล่นด้วย ไม่ให้ร่วมรับประทานน้ำแก้วเดียวกับลูกของผู้ติดเชื้อ ความไม่เข้าใจในเรื่องเอดส์จากบุคคลรอบข้างที่ผู้ติดเชื้อรับรู้ได้จากการมีปฏิสัมพันธ์ด้วยจากคนในเพื่อนบ้านและชุมชน ดังคำบอกเล่าของกลุ่มตัวอย่างว่า

“...เราสังเกตในหมู่ที่เป็นเพื่อนบ้านกัน เขาเหินห่างไป แต่ก่อนเวลาไปไหนเป็นก็ชวนนั่งรถไปด้วย.. ตอนนี้เป็นป่าชวน เขามีละอ่อนก็บ่าอยากให้เราอุ้ม... ตั้งแต่เราออกตุ่ม ทั้ทั้งที่เป็นตุ่มแห้ง เริ่มเป็นแบบนี้ตั้งแต่เรารับว่าติดเชื้อและมาเข้ากลุ่ม...”

(หญิงหม้าย อายุ 36 ปี ทราบว่าตนเองติดเชื้อมานาน 16 เดือน)

“..เขามองดูตุ่มเรา..เขาก็ไปซุบซิบกันว่า เนี่ยะ..สงสัยจะเป็นเอดส์..พอคลอดลูกแล้วหนูไม่ให้ลูกกินนมอ้างว่าไม่มีน้ำนม..ก็ถูกถามจากชาวบ้านว่า..ตัวเองก็ตัวใหญ่ทำไมไม่มีน้ำนม..”

(หญิงคู่ อายุ 31 ปี ระยะเวลาที่ทราบว่าตนเองติดเชื้อมานาน 1 ปี 5 เดือน)

“..คนบ้านติดกัน..ตั้งแต่แฟนเขาตาย..เขาสั่งหลานน้อยเขาบ่หื้อมาแ่อวมาकिनของบ้านเฮา.. เราารู้สึกน้อยใจจริงๆ..”

(หญิงหม้าย อายุ 38 ปี ระยะเวลาที่ทราบว่าตนเองติดเชื้อมานาน 4 ปี)

4.2.2.3 ความมีอคติที่มีต่อตนเองของผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ ($n=11$)

1) กลุ่มผู้ที่ไม่มีอาการของโรคเอดส์ ($n = 5$) กลุ่มนี้จะเป็นผู้ที่ไม่มีอาการของโรคเอดส์ จะมีการระมัดระวังตัวเองในการดำรงกิจวัตรประจำวัน ในการรับประทาน

อาหารก็จะใช้ช้อนกลาง มีการแยกภาชนะด้วยตนเองในการรับประทานอาหารร่วมวงกับคนในครอบครัว หากไปบ้านเพื่อนหรือบุคคลอื่นก็จะไม่ยอมดื่มน้ำร่วมด้วย ไม่ชอบสูงลิงกับใคร เวลาไปไหนมาไหนก็เข้าใจว่าผู้คนรอบข้างซุบซิบนินทา หรือจ้องมองจับผิด กลุ่มนี้ไม่เปิดเผยตัวอย่างเต็มที่ ชมรมผู้ติดเชื้อก็ไม่สมัครเป็นสมาชิก หรือขณะที่มีฐานะเป็นสมาชิกชมรม ก็จะมาร่วมบ้างในบางครั้ง จะระมัดระวังตัวในการมีส่วนร่วมกิจกรรมของชุมชน เพราะมีการรับรู้ว่าเป็นโรคนี้คือคนที่เกี่ยวข้องกับเพศพาณิชย์ หรือประพฤติด้านทางเพศ ตนเองเป็นที่น่ารังเกียจแก่คนรอบข้าง แม้ว่าตนเองจะไม่มีอาการทางร่างกายก็ตาม ผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ ได้สะท้อนให้ทราบถึงความรังเกียจและความไม่เข้าใจ รวมทั้งความรู้สึกที่ตนเองพยายามกีดกันตัวเองออกจากสังคม ในการวัดความรู้สึกที่ผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ ดังตัวอย่างดังนี้

“..เราจะไม่สูงลิงกับใคร..ไม่เปิดเผยให้ใครทราบเพราะโรคนี้มักเป็นกับคนที่ไปหาเงินมาหรือไปล่าส่วนมา..แต่ชาวบ้านเขาจะสงสัยเราอยู่มั่ง..เราก็ไม่ยุ่งกับใคร.. เราก็อยู่กับสองคนผัวเมีย..”
(หญิงคู่ อายุ 22 ปี ระยะเวลาที่ทราบว่าเป็นโรคติดเชื้อมานาน 6 ปี 7 เดือน)

“..จะคอยระวังตัวเอง ไม่ใช้ของร่วมกับผู้อื่น แก้วน้ำที่กินเสร็จแล้วจะไม่ตั้งไว้จะรีบเอาไปล้าง กินข้าวกับพ่อแม่และลูกจะใช้ช้อนกลาง เพื่อคนอื่นจะได้รังเกียจเรา..”
(หญิงหม้าย อายุ 32 ปี ระยะเวลาที่ทราบว่าเป็นโรคติดเชื้อมานาน 4 ปี)

“..เวลาเราเดินไปไหน เขาก็จะมองตามเรา..”
(ชายโสด อายุ 36 ปี ระยะเวลาที่ทราบว่าเป็นโรคติดเชื้อมานาน 4 ปี 6 เดือน)

“..ไม่ชอบสูงลิงกับใคร..ชมรมก็ไม่มาร่วม เพราะร่างกายเราแข็งแรงอยู่ ฟันช่องก็ไม่รู้ เราก็รักษาตัวเองไป ซึ่อย่าดื่มกินครั้งละ 50บาท 100บาทแล้วแต่ครั้ง..”
(ชายคู่ อายุ 35 ปี ระยะเวลาที่ทราบว่าเป็นโรคติดเชื้อมานาน 1 ปี 4 เดือน)

2) กลุ่มผู้ที่เคยมีอาการหรือกำลังอยู่ในระยะปรากฏอาการ ($n = 6$) เป็นผู้ที่เคยมีอาการหรือขณะนี้มีอาการที่สัมพันธ์กับเอดส์ กลุ่มนี้จะมีการระมัดระวังตัวในการดำรงกิจวัตรประจำวันและการร่วมกิจกรรมของกลุ่ม ในการพบกลุ่มที่ศูนย์บริการทางการแพทย์ และสังคมแก่ผู้ติดเชื้อของโรงพยาบาล จากการสังเกตในกลุ่มนี้ผู้ติดเชื้อจะมองข้ามมองขวาเหลียวมองดูจนแน่ใจว่าไม่มีคนที่รู้จัก จึงเดินขึ้นมาที่ศูนย์ดังกล่าว มีการปิดบังไม่ให้ผู้อื่นเห็นสภาพ

ร่างกายของตัวเองโดยสวมเสื้อแขนยาว กางเกงขายาว สวมแว่นตาอำพรางการประสานสายตากับคนรอบข้าง ไม่ต้องการให้คนที่รู้จักมาพบเจอตนขณะที่มีอาการเจ็บป่วยทางกายเป็นความรู้สึกที่รับรู้ด้วยตนเองว่าตนเป็นที่น่ารังเกียจของคนรอบข้างที่จะร่วมรับประทานอาหารหรือพบปะพูดคุยด้วย ดังตัวอย่างตามคำบอกเล่านี้

"..เพื่อนฝูงที่เรียนมหาวิทยาลัยด้วยกัน..โทรศัพท์มาถามถึงเหตุไม่ไปเรียนต่อ..จะมาเที่ยวตอนหน้าหนาวหรือช่วงวันหยุดเทศกาล..จะบอกปิดไปว่าเราไม่อยู่บ้านช่วงนั้น..ไม่ยอมให้เขาเห็นเราในสภาพเช่นนี้..."

(หญิงโสด อายุ 23 ปี ระยะเวลาที่ทราบว่าคุณเองติดเชื้อมานาน 3 ปี 4 เดือน)

"... เขาเรียกเราไปจัดดอกไม้ เราจะแยกกินข้าวเอง กลัวเขาว่าให้ ส่วนมากคนแถวบ้านจะไม่รู้หรอก..เราจะใส่เสื้อแขนยาวจะบ่าปิดให้เขาผ่อ.."

(ชายโสด อายุ 33 ปี ระยะเวลาที่ทราบว่าคุณเองติดเชื้อมานาน 5 เดือน)

"..ส่วนใหญ่เราจะไม่ไปหาใคร โดยเฉพาะตอนนี้ เราผอม ใสและเหนื่อยแบบนี้ คนที่รู้จักไม่ยอมให้เขาเห็นเราในสภาพแบบนี้ เราจะไปไหน กาดก็ไป งานในหมู่บ้าน ไม่ว่าจะป็นงานวัด งานศพ งานอะหยังเราก็ไป กลัวเขารังเกียจ... "

(หญิงคู่ อายุ 40 ปี ระยะเวลาที่ทราบว่าคุณเองติดเชื้อมานาน 4 ปี 6 เดือน)

"..งานวัดที่ผ่านมาเป็นจิ้นเป็นปล่า..เฮาจะบ่หุบบก้า.."

(หญิงคู่ อายุ 40 ปี ระยะเวลาที่ทราบว่าคุณเองติดเชื้อมานาน 2 ปี เดือน)

4.2.3 การรับรู้ที่เป็นตราบาปด้านการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของผู้ติดเชื้อเอชไอวีและ ผู้ป่วยเอดส์

กลุ่มตัวอย่างรับรู้ตราบาปในด้านการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมโดยรับรู้สาเหตุการณที่เกิดขึ้นเป็นประจำและบ่อยครั้งมากที่สุดในเรื่องการที่เพื่อนบ้านไม่ยอมให้ช่วยทำงานเกี่ยวกับการเตรียมอาหารในงานต่างๆของหมู่บ้าน โดยจัดแจงให้ผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ เลี่ยงไปทำหน้าที่อื่นแทน เช่น ล้างจาน (ร้อยละ 10.2 และ ร้อยละ 32.4) นอกจากนั้นพบว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งรองลงมาคือถูกรุกกีดกันไม่ให้เล่นหยอกล้อกับเด็กๆไม่ให้อุ้มเด็กที่เป็นลูกหลาน (ร้อยละ 15.7) ร้านตัดผมหรือร้านเสริมสวยปฏิเสธหรือไม่เต็มใจให้บริการ (ร้อยละ 11.1) เมื่อไป

เลือกซื้ออาหารในหมู่บ้านถูกคนขายอาหารแสดงท่าที่รังเกียจ (ร้อยละ 10.2) การถูกกีดกันไม่ให้ไปร่วมงานแต่งงาน งานบุญต่างๆของคนในหมู่บ้าน (ร้อยละ 7.4) ในขณะที่ประเด็นการรับรู้ทราบปาด้านการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ที่ไม่เคยพบเจอเลย ส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับบุคลากรทางการแพทย์และคนในครอบครัว ได้แก่ ขณะที่แพทย์ทำการตรวจร่างกายหกลีงที่จจะตเตดตองตั่ว และบุคลากรทางการแพทย์เลือกปฏิบัติกับผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ (ร้อยละ 91.7 และ ร้อยละ 88.9) รองลงมาคือ การกีดกันและไม่ให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมของครอบครัวที่เกิดจากคนในครอบครัวทอดทิ้ง และไม่เต็มใจที่จะร่วมรับประทานอาหารด้วย (ร้อยละ 88.9) และการที่คนในครอบครัวไม่ดูแลผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ขณะเจ็บป่วย (ร้อยละ 84.2) สำหรับประเด็นอื่นๆที่ผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ ไม่เคยพบเจอเลยจากบุคคลทั่วไป ได้แก่ การที่โดยสารรถประจำทางถูกผู้โดยสารอื่นไม่ให้นั่งร่วมเบาะ (ร้อยละ 82.4) การที่ถูกกีดกันไม่ให้ใช้ห้องน้ำสาธารณะ และเพื่อนไม่โทรศัพท์ติดต่อหรือแวะมาพูดคุยด้วย (ร้อยละ 77.7) (ดังรายละเอียดในตาราง 4.6)

ตาราง 4.6 การรับรู้ที่เป็นตราบาปด้านการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์

การรับรู้ที่เป็นตราบาปเอดส์ ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (n=108)	ระดับการรับรู้ที่เป็นตราบาป				Mean	S.D.
	พบอยู่เป็นประจำ	พบอยู่บ่อยครั้ง	พบอยู่บางครั้ง	ไม่เคยพบเลย		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
1. เพื่อนบ้านไม่ยอมให้ฉันช่วยทำงานเกี่ยวกับ เตรียมอาหารในงานต่างๆของหมู่บ้าน โดยจัดแจงให้ตัวฉันเลี้ยงไปทำหน้าที่อื่นแทนเช่น ล้างจาน	11 (10.2)	35 (32.4)	33 (30.6)	29 (26.8)	2.26	0.97
2. ฉันถูกกีดกันไม่ให้เล่นหยอกล้อกับเด็กๆไม่ให้อุ้มเด็กที่เป็นลูกหลาน	2 (1.9)	17 (15.7)	36 (33.3)	53 (49.1)	1.70	0.80
3. ร้านตัดผมหรือร้านเสริมสวยไม่ให้บริการฉัน/หรือไม่เต็มใจที่จะให้บริการแก่ฉัน	1 (0.9)	12 (11.1)	34 (31.5)	61 (56.5)	1.56	0.73
4. คนขายอาหาร(ปรุงรส)ในหมู่บ้านแสดงท่าทีรังเกียจเมื่อฉันไปเลือกซื้อจัดอาหาร เช่นคนอื่น	1 (0.9)	11 (10.2)	41 (38.0)	55 (50.9)	1.61	0.71
5. ฉันถูกกีดกันไม่ให้ไปร่วมงานแต่งงานหรืองานบุญต่างๆของคนในหมู่บ้าน	1 (0.9)	8 (7.4)	33 (30.6)	66 (61.1)	1.48	0.68
6. เพื่อนไม่โทรศัพท์ติดต่อฉัน ไม่มาแวะพูดคุยกับฉันเช่นเคย	1 (0.9)	5 (4.6)	18 (16.7)	84 (77.7)	1.29	0.60
7. คนในครอบครัวไม่เต็มใจที่จะรับประทานอาหารร่วมกับฉัน	1 (0.9)	2 (1.9)	9 (8.3)	96 (88.9)	1.15	0.47

ตาราง 4.6 (ต่อ)

การรับรู้ที่เป็นตราบาปเอดส์ ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (n=108)	ระดับการรับรู้ที่เป็นตราบาป				Mean	S.D.
	พบอยู่เป็น	พบอยู่	พบอยู่	ไม่เคย		
	ประจำ	บ่อยครั้ง	บางครั้ง	พบเลย		
	จำนวน	จำนวน	จำนวน	จำนวน		
(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)	(ร้อยละ)			
8.ฉันถูกผู้โดยสารคนอื่นปฏิเสธ ไม่ให้นั่งร่วมเบาะติดกัน ขณะ โดยสารรถประจำทาง	0 (0.0)	7 (6.5)	12 (11.1)	89 (82.4)	1.24	0.56
9. ฉันถูกกีดกันไม่ให้ใช้ห้องน้ำ สาธารณะร่วมกับผู้อื่น	0 (0.0)	6 (5.6)	18 (16.7)	84 (77.7)	1.2	0.56
10. คนในครอบครัวไม่ดูแลเอา ใจใส่ฉันตั้งแต่ฉันเริ่มป่วย	0 (0.0)	6 (5.6)	11 (10.2)	91 (84.2)	1.21	0.53
11.ฉันถูกเพื่อนบ้านกีดกัน แยก จานชามช้อนและให้รับประทาน เพียงลำพัง	0 (0.0)	4 (3.7)	41 (38.0)	63 (58.3)	1.45	0.57
12. คนในครอบครัวทอดทิ้งฉัน เมื่อฉันบอกว่าฉันติดเชื้อเอชไอวี	0 (0.0)	4 (3.7)	8 (7.4)	96 (88.9)	1.15	0.45
13.แพทย์ พยาบาลและเจ้าหน้าที่ ของรพ.คนอื่น ๆ ปฏิบัติต่อตัว ฉันแตกต่างไปจากผู้ป่วยทั่วไป	0 (0.0)	0 (0.0)	12 (11.1)	96 (88.9)	1.11	0.32
14. ขณะที่แพทย์ ตรวจร่างกาย ฉันหลีกเลี่ยงที่จะแตะต้องตัวฉัน	0 (0.0)	0 (0.0)	9 (8.3)	99 (91.7)	1.08	0.28

4.2.4. เหตุการณ์ที่เป็นตราบาปด้านการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของผู้ติดเชื้อ เอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์

จากการสัมภาษณ์ด้วยคำถามปลายเปิดพบว่า มีกลุ่มที่รับรู้ว่าคุณเองถูกปฏิเสธ
และแบ่งแยก กีดกันในการเข้าไปมีส่วนร่วมหรือเกี่ยวข้องกับในกิจกรรมต่างๆกับคนในครอบครัว
เพื่อนบ้านในชุมชนแต่ไม่พบว่าถูกปฏิเสธแบ่งแยกจากบุคลากรทางการแพทย์ ดังได้สะท้อนให้

ทราบถึงการที่เขาเหล่านั้นพยายามกดดันผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ออกจากสังคม ในการวัดความรู้สึกที่ผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ได้รับ

4.2.4.1 กลุ่มที่ได้รับทราบจากการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับคนในครอบครัว ($n = 3$) กลุ่มผู้หญิงที่ด้อยอำนาจ กล่าวคือ หญิงมีฐานะยากจน ไม่มีอาชีพที่มั่นคง เป็นผู้ด้อยโอกาสทางสังคม คนในครอบครัวไม่ฟังความคิดเห็น มีอาการแสดงออกทางร่างกายที่ชี้ชัดถึงสถานะของความเป็นผู้ป่วยเอดส์ เช่น ซบผอม ผิวดำคล้ำ หรือออกตุ่ม เคยมีอาการป่วยด้วยโรคติดเชื้อฉวยโอกาส เข้าออกโรงพยาบาลบ่อยครั้ง คนในครอบครัวโกรธ ระวังหวาดกลัวว่าเชื้อจะมาติดตนเองได้ อับอายผู้คนที่บ้านชุมชนที่มีคนเป็นเอดส์อยู่ในครอบครัว จึงกีดกันไม่ให้ผู้ติดเชื้อมีส่วนร่วมในงานที่พบปะผู้คนมากหน้าหลายตา เหตุการณ์ที่พบมักจะเป็นในเรื่องการถูกกีดกันไม่ให้ไปร่วมงานแต่งงานหรืองานบุญต่างๆ ในหมู่บ้าน ในเรื่องคนในครอบครัวไม่ดูแลเอาใจใส่ตั้งแต่เริ่มมีอาการป่วย ดังคำบอกเล่าดังต่อไปนี้

“...เมื่อสามวันก่อนพ่อเสียชีวิตในงานศพพ่อ พี่ชายก็สั่งห้ามไม่ให้ไปร่วมต้อนรับแขกที่มาร่วมงานศพ... บ่าต้องไปรับแขกตัวผอม เป็นจะรังเกียจ .... ”

(หญิงหม้าย อายุ 38 ปี ระยะเวลาที่ทราบว่าตนเองติดเชื้อมานาน 7 ปี)

“....เป็นไล่เข้าเจ้าหนี... บ่ามีอะหยังมาอยู่ตวยข้า สูยังบ่ปิ๊กบ้านเหย... ข้าเจ้าทนอยู่ทุกวันนี้แบบเหมือนคนหนูหนวก เพราะจะหนีไปไหนก็บ่ารอด ..เพราะว่าบ้านเราทุกข์ยาก สามีและแม่ฮ้อยของสามีไม่ฮ้อยากดูแลเรา สามีเป็นจ้งเฮา.. บางครั้งบางมื่อยังไม่กินข้าวร่วมกับเรา ไม่ฮ้อยากคุยกับเรา เราอยู่หน้าบ้าน เป็นจะอยู่หลังบ้าน ..เงินทองก็บ่หื้อใช้จ่าย.. ยามนอนก็หันหลังหื้อ..”

(หญิงคู่ อายุ 30 ปี ระยะเวลาที่ทราบว่าตนเองติดเชื้อมานาน 6 เดือน)

4.2.4.2 กลุ่มที่ได้รับทราบจากการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับเพื่อนบ้าน ชุมชน ($n = 14$)

1) กลุ่มผู้ที่ไม่มีอาการทางร่างกาย ($n = 6$) เหตุการณ์ที่พบมักจะเป็นในเรื่องเพื่อนบ้านไม่ยอมให้ช่วยทำงานเกี่ยวกับเตรียมอาหารในงานต่างๆ ของหมู่บ้านโดยจัดแจงให้ผู้ติดเชื้อเลี้ยงไปทำหน้าที่อื่น ขณะที่ผู้คนอื่นช่วยกันทำครัวประกอบอาหารในงานของหมู่บ้าน เช่น มีผู้ติดเชื้อไปช่วยผ่าฟักเขียวเพื่อประกอบอาหาร ก็ถูกกีดกันไม่ให้ทำโดยให้เหตุผลว่ากลัวคนต่างหมู่บ้านจะพาให้ จะรังเกียจ ให้ไปช่วยล้างจานเถอะ ในกระบวนการที่ทำน้ำพริกกะปิหากมีผู้ติดเชื้อไปร่วมคั้นมะเขือเปราะเพื่อมาปรุงรสน้ำพริกด้วย ถ้ามีอาหารเหลือก็จะถูกนิทาทั้งต่อหน้าและ

ลับหลังว่าผู้ติดเชื้อเป็นเหตุ แม้ผู้ติดเชื้อเดินเข้าไปในครัวก็จะมีอาการสะกิดกันมองบางคนเจอผู้คนแสดงอาการรังเกียจอย่างออกนอกหน้า โดยมีการพูดกระทบทั้งทางตรงทางอ้อมต่อผู้ติดเชื้อด้วยคำพูดที่ส่อเสียด เช่น เชิญชวนให้ผู้ที่นั่งร่วมวงกับผู้ติดเชื้อดื่ม้ำน้ำโดยพูดว่า"...แก้วนี้เอาไปใช้เป็นเอตส์..ทำไมปิ้ง..กลัวติดหยั้ง.." (ดื่ม้ำน้ำโดยใช้แก้วนี้สิ..เราไม่ใช่เป็นเอตส์..ไม่ต้องกลัวติดหยั้ง) ในเรื่องถูกเพื่อนบ้านกีดกันแยกงานขามซ้อนในการรับประทานอาหารในงานต่างๆของหมู่บ้าน ทั้งในงานของชุมชน งานศพหรืองานวัดหากมีผู้ติดเชื้อมานั่งร่วมวงรับประทานอาหารอยู่ก่อนแล้วในโตกข้าวหากมีซ้อนอยู่ผู้ที่มานั่งทีหลังจะขอเปลี่ยนซ้อน จะมีการแบ่งแยกภาชนะเช่น แกงจืดจะแยกรับประทานด้วยถ้วยเดียวเป็นของแต่ละบุคคลไป แกงแม้จะเป็นชนิดเดียวกันก็แบ่งเป็น 2 ถ้วย น้ำพริกก็จะกินคนละมุมด้วยกับรอยเดิมที่ผู้ติดเชื้อจิ้ม หรือหากผู้อื่นนั่งอยู่ก่อนแล้ว มีการเชื้อเชิญผู้ติดเชื้อร่วมวงด้วยหากผู้ติดเชื้อเข้าไปนั่งร่วมวงก็จะรับอ้อม โดยอ้างว่านั่งกินมานานแล้วทั้งที่ความเป็นจริงเพิ่งกินได้ไม่กี่คำ ในเรื่องคนขายอาหารปรุงสุกในหมู่บ้านแสดงท่าทีรังเกียจเมื่อผู้ติดเชื้อเข้าไปเลือกซื้อจับต้องอาหารเช่นคนอื่นๆ ขณะที่ไปเลือกอาหารเช่น หมูทอด ปลาทอด คนขายจะบอกว่าไม่ต้องจับให้ชี้เอาว่าเลือกอันไหน ในเรื่องร้านตัดผมหรือร้านเสริมสวยในหมู่บ้านไม่ให้บริการหรือไม่เต็มใจให้บริการ ในการไปรับบริการร้านตัดผมหรือทำผมในหมู่บ้าน เจ้าของร้านไม่เต็มใจที่จะให้บริการโดยให้เหตุผลว่ารอค่างานนี้หรือให้มีติดก่อน รอให้ผู้คนไม่พลุกพล่านก่อนค่อยมาใหม่เนื่องจากไม่สะดวกในการที่จะทำผมให้ สร้างความน้อยใจเป็นอย่างมากกับผู้ติดเชื้อดังคำบอกเล่าของกลุ่มตัวอย่างมีรายละเอียดดังนี้

"..ช่วยผ่าฟัก ทำกับข้าวช่วยงานแต่งงาน เป็นว่าใส่หน้า.. คนอื่นมาหันเป็นจะจ๊ะ.. หมู่เดียวกันหาบ่าจ๊ะ.. บ้านเฮาไผบ่าจ๊ะแต่คนอื่นจะจ๊ะ.. ข้าเจ้ารู้สึกน้อยใจมาก.. น้ำตาไหลและพูดได้ตอบไปว่า มันเป็นบ่าหยั้ง เจ้ายังบ่าเป็นหยั้งเด้อลล.."

(หญิงหม้าย อายุ 44 ปี ระยะเวลาที่ทราบว่าจะตนเองติดเชื้อมานาน 7 ปี 1 เดือน)

"..ร้านตัดผมโดยทั่วไปเป็นจะโกนหนวดหือ ถ้าเฮาไป.. เป็นฮู้ว่าเฮาติดเชื้อเป็นจะบ่าโกนหือ.."

(ชายหย่ากับภรรยาแล้ว อายุ 41 ปี ระยะเวลาที่ทราบว่าจะตนเองติดเชื้อมานาน 10 ปี)

"...ในการกินข้าวร่วมวงเดียวกัน รอยที่เราจิ้ม น้ำพริกมุมนี้ เขาจะเว้นไป เขาจะเลี้ยงไปกินมุมอื่น ไม่กินรอยเก่าที่เราจิ้มเหมือนกับว่าจะมีเชื้อโรคติดอยู่ตรงนั้น และกินบักก็คำเขาก็ลุกหนีพร้อมกับพูดว่า.. กินมานานแล้ว.. อ้อมก่อนนะ..."

(หญิงหม้าย อายุ 31 ปี ระยะเวลาที่ทราบว่าจะตนเองติดเชื้อมานาน 1 ปี 4 เดือน)

“...ไปร้านตัดผมของคนในหมู่บ้านที่รู้จักกัน....รอดีก่อนค่อยมาตัด..รอหือคนเจียบก่อนนะ..เจ้า
ของร้านตัดผมในหมู่บ้านพูดกับเรา....”

(หญิงหม้าย อายุ 32 ปี ระยะเวลาที่ทราบว่าคุณเองติดเชื้อมานาน 5 ปี 7 เดือน)

2) ผู้ที่อยู่ในระยะปรากฏอาการ (n = 8) กลุ่มนี้จะเปิดตัวอย่างเป็นทางการ เนื่องด้วยมีอาการทางกายภาพที่ไม่สามารถปกปิดได้อีกต่อไป คือผู้ที่เคยทนต์แล้วอาการดีขึ้นหรือผู้ที่มีอาการทางผิวหนัง ชุ่มผอม ผิวดำดำไหม้ หรือมีตุ่มผื่นทางร่างกาย เหตุการณ์ที่รับรู้จะเป็นในเรื่องเพื่อนบ้านกีดกันแยกงานข้ามชั้นในการรับประทานอาหาร แสดงความรังเกียจในเรื่องการแลกเปลี่ยนอาหาร จากเดิมกับข้าวที่ทำกันในแต่ละบ้านมีการแลกเปลี่ยนในช่วงเวลาตอนเย็น บ้านไหนข้าวเหนียวข้าวสุกไม่พอกินก็หยิบยืมกันไป ในหมู่เพื่อนบ้านที่มีรั้วติดกันหรือในละแวกเดียวกัน ภาพเหล่านี้ได้เลือนหายไปเมื่อชุมชนรับรู้ว่าคุณเองเป็นผู้ติดเชื้อ และในเรื่องผู้ติดเชื้อที่มีอาการทางร่างกายไม่ได้รับเชิญไปงานบุญขึ้นบ้านใหม่หรืองานแต่งงาน ในเรื่องไม่ให้งานทำงานเกี่ยวกับเตรียมอาหารหากเป็นงานของชุมชนเช่นงานวัด หรืองานศพ ก็จะไม่ถูกเชิญชวนให้มาร่วมทำอาหาร แม้แต่เดินผ่านโรงครัวของวัดเพื่อจะไปช่วยล้างจานหรือเสิร์ฟน้ำ ก็ถูกเพื่อนบ้านสะกิดกันมองและบ่นปากใส่ บางคนก็เข้าไปช่วยลาบจิ้น (เนื้อ) ก็ถูกต่อว่าด้วยคำพูดซึ่งหน้า “..บ่ต้องทำ หือคนอื่นทำ ฮู้ตัวเอา..” (ไม่ต้องทำให้ผู้อื่นทำรู้ตัวบ้าง) บางทีสวมเสื้อแขนยาวคลุมไว้แต่ไม่คลุมปิดบริเวณมือทั้งสองข้างเพื่อนบ้านเห็นก็ซุบซิบให้ได้ยินว่า...”เนี่ย..มันออกตุ่มละ..จะไปโกลมันเน้อ..” (เริ่มมีตุ่มผื่นตามตัวแล้ว..อย่าไปเข้าโกลนะ) ในเรื่องร้านตัดผมหรือร้านเสริมสวยไม่เต็มใจให้บริการ ร้านทำผมในหมู่บ้าน จะถูกอ้างว่านัดลูกค้าไว้แล้ว น้ำยาตัดผมไม่มีบ้าง รวมทั้งในเรื่องผู้โดยสารคนอื่นปฏิเสธไม่ให้นั่งร่วมเบาะขณะที่โดยสารรถสี่ล้อประจำทาง เนื่องจากเขาเห็นตุ่มที่มือและเท้าซึ่งไม่สามารถปกปิดได้หมดด้วยเสื้อผ้า ผู้โดยสารอื่นเขาก็เกิบหนีไม่นั่งชิดติดด้วย มีรายละเอียดดังกล่าวต่อไปนี้

“...ถ้าไปช่วยการช่วยงาน จะมีบางคนที่ใส่หน้าเสา บ่ต้องช่วย...ติดเชื้อมาต้องช่วยละ...
หือคนอื่นยะ..เฮ้าน้อยใจ..”

(หญิงหม้าย อายุ 37 ปี ระยะเวลาที่ทราบว่าคุณเองติดเชื้อมานาน 5 ปี 5 เดือน)

“..ร้านตัดผมในหมู่บ้าน ปฏิเสธว่า..บ่มีน้ำยาตัด ..วันนี้บ่ว่างนัดลูกค้าไว้แล้วบ้าง..ทั้งๆที่มีลูกค้า
อ้างสารพัด.. เราก็คะมาทำร้านในเมืองที่คนไม่รู้จักเรามากกว่า...”

(หญิงคู่ อายุ 40 ปี ระยะเวลาที่ทราบว่าคุณเองติดเชื้อมานาน 2 ปี)

“..แต่ก่อน คนบ้านใกล้กันเวลาเราทำกับข้าวก็แลกกันกิน แบ่งกันกิน เย็นวันไหนที่เพื่อนบ้านข้างหนึ่ง ข้าวสุกไม่พอกิน หวิดไป ..ก็หยิบยืมข้าวบ้านเรา ถ้าบ้านเราหวิดหรือไม่พอกินก็ยืมบ้านเขา ผลัดกัน ยืมตั้งแต่เป็นรู้ว่าเราติดเชื้อ ..บ่สบายบ่อยๆ..บ่มีเลยที่จะมายื่นแกง ยื่นข้าวให้กัน...”

(หญิงคู่ อายุ 30 ปี ระยะเวลาที่ทราบว่าเป็นตนเองติดเชื้อมานาน 10 ปี 6 เดือน)

4.2.5 การรับรู้ที่เป็นตราบาปด้านการประเมินคุณค่าส่วนบุคคลของผู้ติดเชื้อ เอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์มีต่อตนเอง

กลุ่มตัวอย่างรับรู้ตราบาปในด้านการประเมินคุณค่าส่วนบุคคลของการรับรู้ใน
ความรู้สึกนึกคิดที่ตัวผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์มีต่อตนเองรู้สึกเป็นประจำคือ การมองตัวเอง
ว่าเป็นคนโชคร้ายมากที่สุด (ร้อยละ 74.1) รองลงมาคือรับรู้ว่าเป็นตนเองประมาทในการใช้ชีวิต
(ร้อยละ 37.0) และรับรู้ว่าเป็นคนที่น่าสงสาร (ร้อยละ 36.1) ในขณะที่ประเด็นการรับรู้ตรา
บาปด้านการประเมินคุณค่าส่วนบุคคลของการรับรู้ในความรู้สึกนึกคิดที่ตัวผู้ติดเชื้อเอชไอวี และผู้
ป่วยเอดส์มีต่อตนเองที่ไม่เคยรู้สึกเลยคือ เรื่องการมองตัวเองว่าเป็นคนที่โชคดี (ร้อยละ 88.5) รอง
ลงมาคือ การที่รับรู้มองตัวเองเป็นคนที่เห็นแก่ตัว (ร้อยละ 58.3) (ดังรายละเอียดในตาราง 4.7)

ตาราง 4.7 การรับรู้ที่เป็นตราบาปด้านการประเมินคุณค่าส่วนบุคคลของผู้ติดเชื้อเอชไอวีและ
ผู้ป่วยเอดส์มีต่อตนเอง

การรับรู้ที่เป็นตราบาปเอดส์ ด้านการประเมินคุณค่าส่วนบุคคล ของผู้ติดเชื้อมีต่อตนเอง (n = 108)	ระดับการรับรู้ที่เป็นตราบาป				Mean	S.D.
	รู้สึกเป็น ประจำ จำนวน (ร้อยละ)	รู้สึกอยู่ บ่อยครั้ง จำนวน (ร้อยละ)	รู้สึกอยู่ บางครั้ง จำนวน (ร้อยละ)	ไม่เคย รู้สึกเลย จำนวน (ร้อยละ)		
1.ฉันมองตัวเองว่าเป็นคนที่ โหดร้าย	80 (74.1)	9 (8.3)	9 (8.3)	10 (9.3)	3.47	0.99
2. ฉันมองตัวเองว่าเป็นคนที่ ประมาทในการใช้ชีวิต	40 (37.0)	30 (27.8)	21 (19.5)	17 (15.7)	2.86	1.09
3.ฉันมองตัวเองเป็นคนที่ มี คุณค่า	33 (30.6)	37 (34.3)	23 (21.3)	15 (13.8)	2.19	1.02
4. ฉันมองตัวเองว่าเป็นคน น่าสงสาร	39 (36.1)	29 (26.9)	26 (24.0)	14 (13.0)	2.14	1.05
5.ฉันมองตัวเองว่าเป็นคนที่ ไม่มีผลร้ายต่อผู้อื่น	30 (27.8)	47 (43.5)	24 (22.2)	7 (6.5)	2.07	0.87
6.ฉันมองตัวเองว่าเป็นคนที่ ไม่มีอันตรายต่อผู้อื่น	27 (25.0)	45 (41.7)	25 (23.1)	11 (10.2)	2.19	0.93
7.ฉันมองตัวเองว่าเป็นคนที่ สังคมควรให้อภัย	26 (24.1)	43 (39.8)	27 (25.0)	12 (11.1)	2.23	0.94
8.ฉันมองตัวเองว่าพึ่งตนเองได้ ไม่เป็นภาระให้ผู้อื่น	26 (24.1)	42 (38.9)	20 (18.5)	20 (18.5)	2.31	1.04
9.ฉันมองตัวเองว่าเป็นคนที่ รู้จักระมัดระวังตัวเอง	25 (23.1)	41 (38.0)	23 (21.3)	19 (17.6)	2.33	1.02
10. ฉันมองตัวเองว่าเป็นบุคคล ที่เสียสละ	20 (18.5)	37 (34.3)	18 (16.7)	33 (30.5)	2.59	1.11
11.ฉันมองตัวเองว่าเป็นคนที่ น่าสมน้ำหน้า	20 (18.5)	20 (18.5)	25 (23.2)	43 (39.8)	2.16	1.15

ตาราง 4.7 (ต่อ)

การรับรู้ที่เป็นตราบาปเอตส์ ด้านการประเมินคุณค่าส่วนบุคคล ที่ผู้ติดเชื่อมีต่อตนเอง (n = 108)	ระดับการรับรู้ที่เป็นตราบาป				Mean	S.D.
	รู้สึกเป็น ประจำ	รู้สึกอยู่ บ่อยครั้ง	รู้สึกอยู่ บางครั้ง	ไม่เคย รู้สึกเลย		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
12. ฉันมองตัวเองว่าเป็นคน ใจไม่ฉลาดเลย	17 (15.7)	21 (19.4)	34 (31.6)	36 (33.3)	2.18	1.07
13. ฉันมองตัวเองว่าเป็นคน ที่ไม่น่าให้อภัย	15 (13.9)	17 (15.7)	27 (25.0)	49 (45.4)	1.98	1.08
14. ฉันมองตัวเองว่าเป็นคนที่ สังคมให้การยอมรับ	13 (12.0)	44 (40.7)	38 (35.3)	13 (12.0)	2.47	0.86
15. ฉันมองตัวเองว่าเป็น ภาระให้ผู้อื่น	12 (11.1)	22 (20.4)	36 (33.3)	38 (35.2)	2.07	1.00
16. ฉันมองตัวเองว่าเป็นคนที่ น่ารังเกียจของสังคม	11 (10.2)	36 (33.3)	34 (31.5)	27 (25.0)	2.29	0.96
17. ฉันมองตัวเองว่าเป็นคน ที่น่าเหยียดหยาม	10 (9.3)	27 (25.0)	24 (22.2)	47 (43.5)	2.00	1.03
18. ฉันมองตัวเองว่าเป็นคน น่ายกย่อง	9 (8.3)	26 (24.1)	32 (29.6)	41 (38.0)	2.97	0.98
19. ฉันมองตัวเองว่าเป็นคนที่ น่ากลัว	8 (7.8)	22 (20.4)	33 (30.5)	45 (41.3)	1.94	0.96
20. ฉันมองตัวเองว่าเป็นคนที่ น่าอันตราย	7 (6.5)	30 (27.8)	22 (20.4)	49 (45.3)	1.95	1.00
21. ฉันมองตัวเองว่าเป็นคน ไร้คุณค่า	7 (6.5)	21 (19.4)	32 (29.7)	48 (44.4)	1.88	0.94
22. ฉันมองตัวเองว่าเป็นคน ที่ฉลาด	6 (5.6)	25 (23.1)	40 (37.0)	37 (34.3)	3.00	0.90

การรับรู้ที่เป็นตราบาปเอตส์ ด้านการประเมินคุณค่าส่วนบุคคล ที่ผู้ติดเชื้อมีต่อตนเอง (n = 108)	ระดับการรับรู้ที่เป็นตราบาป				Mean	S.D.
	รู้สึกเป็น	รู้สึกอยู่	รู้สึกอยู่	ไม่เคย		
	ประจำ จำนวน (ร้อยละ)	บ่อยครั้ง จำนวน (ร้อยละ)	บางครั้ง จำนวน (ร้อยละ)	รู้สึกเลย จำนวน (ร้อยละ)		
23. ฉันมองตัวเองว่าเป็นคนที่ เห็นแก่ตัว	5 (4.6)	12 (11.2)	28 (25.9)	63 (58.3)	1.62	0.86
24. ฉันมองตัวเองว่าเป็นคน โหดที่ติดเชื้อเอชไอวี	3 (2.6)	4 (3.9)	5 (4.6)	96 (88.9)	3.80	0.64

4.2.6 เหตุการณ์ที่เป็นตราบาปด้านการประเมินค่าส่วนบุคคลที่มีต่อตนเอง ของผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์

ในการสัมภาษณ์ด้วยคำถามปลายเปิดในความรู้สึกของผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้
ป่วยเอดส์ มีภาพในการมองตนเองและการให้คุณค่ากับตนเองในมุมมองต่างๆของความรู้สึกนึก
คิดว่าเป็นคนโหดร้าย น่ารังเกียจ ไร้ค่า น่าเหยียดหยามโดยแบ่งออกเป็น 2 ด้านย่อย คือ จาก
ประสบการณ์ทางอ้อม และจากประสบการณ์จริงที่ตนเองรับรู้ในการเป็นผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้
ป่วยเอดส์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

4.2.6.1 จากประสบการณ์โดยอ้อมที่ตนเองรับรู้ในการเป็นผู้ติดเชื้อเอชไอวีและ
ผู้ป่วยเอดส์จากผู้อื่น (n = 5) การรับรู้ในการที่เคยมีตัวอย่างให้เห็นในความรังเกียจที่เพื่อนบ้าน
และชุมชนมีต่อผู้ติดเชื้อในขณะที่เพื่อนบ้านยังไม่ทราบว่าตนเป็นผู้ติดเชื้อ การรับรู้ว่าตนเองยังคงเคยรู้
สึกรังเกียจและพูดถึงผู้ติดเชื้อในแง่ลบของคนที่ไม่ดี มีความลำสอนทางเพศ รู้สึกสมน้ำหน้าและ
เหยียดหยามผู้ติดเชื้อถึงความประมาทในการใช้ชีวิตแม้ว่าเขาจะไม่มีอาการทางกายก็ตาม ซึ่ง
ขณะเวลานั้นบุคคลยังไม่รู้ตัวว่าตนเองก็เป็นหนึ่งในนั้น หรือแม้แต่ตนเองที่เป็นผู้ติดเชื้อยังนี้กรัง
เกียจอาการทางกายของเพื่อนผู้ติดเชื้อด้วยกันเอง มีการเชื่อมโยงภาพของผู้ติดเชื้อถึงความน่ารัง
เกียจจากเพื่อนบ้านชุมชนคนรอบข้างมายังตนเอง แม้ว่าตนเองจะไม่มีอาการทางร่างกาย หรือมี
อาการทางกายแต่ไม่ชัดเจนก็ตาม ดังตัวอย่างความรู้สึกชายคู่ อายุ 23 ปี สำเร็จการศึกษาระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส) ปัจจุบันประกอบอาชีพเป็นพนักงานโรงแรม มีรายได้ 3,500
บาทต่อเดือน ทราบว่าตนเองติดเชื้อเอชไอวีมานาน 2 ปี 2 เดือน มีสภาพร่างกายแข็งแรงดีไม่มี
อาการสัมพันธ์กับโรคเอดส์ เป็นสมาชิกชมรมผู้ติดเชื้อของโรงพยาบาลร่วมกิจกรรมนานๆครั้ง

เฉพาะพบกลุ่มครั้งสำคัญเช่น งานปีใหม่ สงกรานต์ มีความรู้สึกว่าตนเองโชคร้าย เป็นคนโง่ที่ไม่ฉลาดเลยและประมาทในการใช้ชีวิตมากที่สุด จึงรู้จักเฉพาะตนเองกับภรรยาและเพื่อนในกลุ่มผู้ติดเชื่อเอชไอวีด้วยกันเท่านั้น มารดาและบิดาทั้งของภรรยาและตนเองยังไม่เปิดเผยให้ทราบเพราะกลัวญาติพี่น้องรังเกียจ เพราะประสบการณ์ที่ผ่านมาเคยมองผู้ติดเชื่อในมุมผู้ที่ประพฤติไม่ดี แม้แต่เพื่อนที่เคยสนิทด้วยพอเรารู้ว่าเขาติดเชื่อเอชไอวีก็ห่างเหินกัน คบกันไม่สนิทเหมือนเดิม คาดไม่ถึงไม่คิดว่าจะมาเจอกับตนเอง ดังคำพูดที่กล่าวกับผู้ศึกษาว่า "...ตกต่ำเป็น..เป็นดีไค่หัว..ตกต่ำตัวเป็นดีไค่ให้.." (เห็นเป็นเรื่องคนอื่นจึงหัวเราะดูน่าขำ พอมาเจอกับตัวเองแล้วอยากร้องไห้) ดังนั้นตนเองจึงไม่อยากสูงส่งกับใคร หรือกลุ่มตัวอย่างบุคคลอื่นที่กล่าวถึงความรู้สึกที่ตนเองเคยมีประสบการณ์ที่พบกับคนในหมู่บ้านเดียวกัน ขณะที่สามีตายด้วยเอดส์ภรรยาเฝ้าฝังศพร่างกายแต่ไม่ชัดเจนนัก มาช่วยทำกับข้าวในงานของชุมชน ถูกเพื่อนบ้านนินทาต่อว่าแสดงความรังเกียจ "...พ่อล่อผัวมันตายเป็นเอดส์ มันมาเหยียะยะหยัง.." (ดูสิสามีตายด้วยเอดส์ยังจะมาช่วยเขาทำไม) หรือกลุ่มตัวอย่างบุคคลอื่นที่กล่าวถึงความรู้สึกที่ตนเองเคยรับรู้ว่าเป็นบ้านบางคนมองผู้ติดเชื่อถึงความน่ารังเกียจในขณะที่เขายังไม่ทราบว่าเราเป็นผู้ติดเชื่อ "...มันเป็นแล้ว บอู้ตัวมันกา เป็นบไซขอหื้อมาชวยล.." (เป็นเอดส์แล้วยังไม่รู้ตัวอีกไม่มีใครเขาขอให้มาชวยนี่) การที่เคยมีตัวอย่างให้เห็นในความรังเกียจที่คนรอบข้างมีต่อผู้ติดเชื่อในขณะที่ยังไม่ทราบว่าตนเป็นผู้ติดเชื่อ การรับรู้และความรู้สึกมีมากมาย ดังคำบอกเล่าดังต่อไปนี้

"..มีตัวอย่างให้เห็นคะ มีผู้ติดเชื่อชื่อพี่น้องเข้าไปชวยงานศพเข้าไปชวยในครัว..ชาวบ้านว่าหื้อ บ่ดูตัวเองออกตุ้มยั้งมาอยู่..เขว่าลับหลังหนูได้ยื่นใส่พอดี.. หนูยังรู้สึกว่่าน่ารังเกียจที่เขาไม่ดูตัวเองตอนนี้พอหนูรู้ว่าตัวเองติดเชื่อ หนูไม่ไปไหนทั้งนั้นเพราะกลัวเขาว่าหื้อ...ถ้าจำเป็นต้องไปก็ไปรวมบ่ตาย..บ่ไปชวยอะหยังไผ..."

(หญิงคู่ อายุ 23 ปี ระยะเวลาที่ทราบว่่าตนเองติดเชื่อมานาน 2 ปี 8 เดือน)

"...ยอมรับไม่ได้ว่่าตนเองติดเชื่อเอชไอวีครับ เพราะว่่ากลัวคนอื่นรังเกียจ ตัวเองเคยว่่าเขาไว้เยอะแต่เราก็รักษาสุขภาพ ดูแลตัวเอง ตอนนี้แข็งแรงคืออยู่ ไม่อยากให้คนรอบข้างมีการมองเปลี่ยนไป หากเรามีอาการออกแล้วทัศนคติของคนใกล้ชั้รอบข้างเราน่าจะเปลี่ยนไปจากเดิม.."

(ชายคู่ อายุ 23 ปี ระยะเวลาที่ทราบว่่าตนเองติดเชื่อมานาน 2 ปี 2 เดือน)

4.2.6.2 จากประสบการณ์จริงที่ตนเองรับรู้ในการเป็นผู้ติดเชื่อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ (n = 10) การรับรู้มักเป็นในเรื่องการรับรู้และมีภาพในการให้คุณค่าตัวเองในการเป็นผู้

ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ว่าเป็นคนที่โชคร้าย โชคร้ายที่ไม่ได้ตรวจเลือดก่อน เพราะความไม่รู้ ไม่เข้าใจมาก่อนว่าคนธรรมดาไม่มีตุ่มไม่มีแผลจะมีเชื้อเอดส์ มีภาพในการให้คุณค่ากับตนเองว่า ประมาทในการใช้ชีวิตและสร้างภาระให้กับญาติพี่น้องในการดูแลยามเจ็บป่วย หากต้องเสียชีวิตรู้สึกสงสารลูกที่ต้องเป็นภาระกับพ่อแม่ที่แก่เฒ่า และรู้สึกสมน้ำหน้าตัวเองที่ประมาทในการใช้ชีวิตตลอดจนคิดว่าตนเองเป็นบุคคลที่น่ารังเกียจของสังคมโดยเฉพาะตอนสภาพร่างกายที่ผอม หน้า ลึกและออกตุ่ม แม้ว่าจะแต่งตัวดีด้วยชุดสุขภาพก็ตาม เมื่อไปนั่งใกล้ใครๆ ผู้คนก็หลกหนีไปหมด การรับรู้และความรู้สึกมีมากมายจากประสบการณ์จริงที่ตนเองเคยรู้สึก ดังคำบอกเล่าดังต่อไปนี้

ชายคู่ อายุ 33 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษา อยู่กินกับภรรยาและลูกอีกคนหนึ่ง รับทราบว่าได้ติดเชื้อเอชไอวีมานานกว่า 10 ปี ปัจจุบันไม่ได้ทำงานแล้วแต่ก่อนเคยทำงานเป็นพนักงานขับรถให้กับกรมป่าไม้ ตั้งแต่เริ่มป่วยบ่อยเขาก็เลิกจ้างประกอบกับหมดงบประมาณของกรมป่าไม้ด้วย และได้รับเงินชดเชยเดือนละ 2,000 บาทมานานเกือบหนึ่งปี คิดว่าตนเองรับเชื้อมาจากหญิงบริการทางเพศ เคยป่วยด้วยโรคติดเชื้อฉวยโอกาส เป็นเรื้อรังและงูสวัด รับรู้และมีภาพในการให้คุณค่าตัวเองในการเป็นผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ว่าเป็นคนที่โชคร้าย หากต้องเสียชีวิตรู้สึกสงสารลูก ที่ต้องเป็นภาระกับพ่อแม่ที่แก่เฒ่า และรู้สึกสมน้ำหน้าตัวเองที่ประมาทในการใช้ชีวิตตลอดจนคิดว่าตนเองเป็นบุคคลที่น่ารังเกียจของสังคมโดยเฉพาะตอนสภาพร่างกายที่ผอม หน้า ลึกและออกตุ่ม แม้ว่าจะแต่งตัวดีด้วยชุดสุขภาพก็ตาม เมื่อไปนั่งใกล้ใครๆ ผู้คนก็หลกหนีไปหมด เช่นเดียวกับชายคู่ อายุ 37 ปี รู้ว่าตนเองติดเชื้อมานาน 9 ปี 5 เดือนถึงความโชคร้ายของตนเองว่า “..บ่น่าลึกลับน้อย มันย้อนเหล้า เผื่อมาสู้อ เสียใจ เมื่อลุน..”(ผมไม่น่าเลย กว่าจะรู้ตัวก็สายเสียแล้ว เพราะเมานั่นเอง)

กรณีชายรักร่วมเพศอายุ 36 ปีติดเชื้อมานาน 4 ปี 6 เดือน มีภาพในการให้คุณค่ากับตนเองว่าประมาทในการใช้ชีวิตและสร้างภาระให้กับญาติพี่น้องในการดูแลยามเจ็บป่วย เช่นเดียวกับชายวัย 39 ปี เรียนจบปริญญาตรี มีอาชีพค้าขาย ทุกวันนี้หย่ากับภรรยาแล้ว “..รู้สึก ผิดเสียใจที่ทำตัวประมาทไม่รู้จักการป้องกันตัวเอง ทำให้พ่อ-แม่ พี่ น้อง ลูก เมียเดือดร้อนไปด้วย..”

กรณีชายคู่ที่จบม.3 อาชีพทำธุรกิจส่วนตัว ได้ให้คำกับตนเองว่า “..ผมมันโง่ ที่ใช้ชีวิตอย่างประมาทและเห็นแก่ตัว ไม่น่าให้อภัยตนเองเลย..สมควรละที่คนอื่นจะมองว่าน่ารังเกียจ..และเป็นภาระ ดูน่าอันตรายสุดท้ายก็ไร้ค่า..”

ในกลุ่มผู้หญิงโดยทั่วไปมักจะคิดว่าตนเองโชคร้าย ที่ด้อยคุณค่ากว่าบุคคลอื่น ดังตัวอย่างหญิงโสดวัย 24 ปี “โชคร้าย ไม่ได้ตรวจเลือดก่อน เพราะความไม่รู้ไม่เข้าใจมาก่อนว่า คนธรรมดาไม่มีตุ่มไม่มีแผลจะมีเชื้อเอดส์..” เช่นเดียวกับหญิงโสดอายุ 23 ปี ติดเชื้อมานาน 3 ปี

แต่เปิดเป็นความลับยังไม่บอกให้ แฟน ทราบคิดว่าตนเอง “..โซคร้าย เป็นอันตรายต่อแฟน (ใหม่) และเป็นภาระให้กับแฟน (ใหม่)..” ขณะที่ในกลุ่มหญิงหม้ายคิดว่าตนเองโซคร้ายที่ติดจากสามี ไม่ได้ไปล่าสอนกับใครมา มองตนเองว่าน่าสงสารและโซคร้ายมากกว่า เช่นเดียวกับในกลุ่มหญิงที่ เคยประกอบอาชีพพิเศษ ขยายบริการทางเพศ จะรู้สึกโซคร้าย ที่ตนเองไปประกอบอาชีพนี้เพราะ ความทุกข์ยาก มีรายละเอียด ดังตัวอย่างในความรู้สึกดังนี้

“..เรามองตัวเก่าว่าเป็นคนประมาทในการใช้ชีวิตและเป็นภาระให้กับญาติพี่น้องของเราเอง...”
(ชายโสด อายุ 36 ปี ระยะเวลาที่ทราบตนเองว่าติดเชื้อมานาน 4 ปี 6 เดือน)

“..ฉันมองตนเองว่าเป็นคนที่อันตราย ใจและน่ารังเกียจ..”
(หญิงคู่ อายุ 23 ปี ระยะเวลาที่ทราบตนเองว่าติดเชื้อมานาน 6 เดือน)

“..ถ้าเขามีขอยมีแผลเขาก็อายตัวเก่า ไม่อยากไปไหน สภาพร่างกายเปลี่ยนไป ผอม หน้าลึก ออก ตุ่ม ถึงเขาจะแต่งตัวดี ไปนั่งฮิมเป็น เป็นก็จะลุกไปเหยีย...”
(ชายคู่ อายุ 33 ปี ระยะเวลาที่ทราบตนเองว่าติดเชื้อมานาน 14 ปี 3 เดือน)

“..โซคร้ายที่ต้องมาเจอปัญหาแบบนี้ สงสารลูกที่กำพร้าพ่อ...และจะต้องเป็นภาระให้กับพ่อแม่ที่ แก่เฒ่า ถ้าเราเจ็บป่วยและยังต้องดูแลลูกของเราอีก...”
(หญิงหม้าย อายุ 33 ปี ระยะเวลาที่ทราบตนเองว่าติดเชื้อมานาน 6 ปี 8 เดือน)

4.2.7 การรับรู้ที่เป็นตราบาปด้านการประเมินคุณค่าส่วนบุคคลที่บุคคลอื่นมี ต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์

กลุ่มตัวอย่างรับรู้ตราบาปในด้านการประเมินคุณค่าที่บุคคลอื่นมองผู้ติดเชื้อ โดยวัดจากการรับรู้ของผู้ติดเชื้อจากคนรอบข้างในการให้คุณค่ากับตัวเองในเรื่องการที่บุคคลอื่นมี ภาพ ในการมองตัวเองว่าเป็นคนที่โซคร้ายมากที่สุด (ร้อยละ 39.8) รองลงมาคือการที่บุคคลอื่น มองว่าเป็นคนน่าสมน้ำหน้า (ร้อยละ 32.4) และประมาทในการใช้ชีวิต (ร้อยละ 23.1) ในขณะที่ ประเด็นตราบาปด้านการประเมินคุณค่าที่บุคคลอื่นมองตัวเองที่กลุ่มตัวอย่างไม่เคยรู้สึกเลยคือ การที่คนรอบข้างมองว่าเป็นคนโชคร้ายที่ติดเชื้อ (ร้อยละ 78.7) รองลงมาคือ การถูกบุคคลอื่นมองว่า เป็นคนที่เห็นแก่ตัว (ร้อยละ 53.7) การถูกมองว่าเป็นคนที่น่ายกย่อง (ร้อยละ 49.1) และการถูก มองว่าเป็นคนที่ฉลาด (ร้อยละ 44.4) (ดังรายละเอียดในตาราง 4.8)

ตาราง 4.8 การรับรู้ที่เป็นตราบาปของผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ด้านการประเมินคุณค่า
ส่วนบุคคลที่บุคคลอื่นมีต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์

การรับรู้ที่เป็นตราบาปเอดส์ ด้านการประเมินคุณค่าส่วนบุคคล ที่บุคคลอื่นมีต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวี และผู้ป่วยเอดส์ (n = 108)	ระดับการรับรู้ที่เป็นตราบาป				Mean	S.D.
	รู้สึกเป็น ประจำ จำนวน (ร้อยละ)	รู้สึกอยู่ บ่อยครั้ง จำนวน (ร้อยละ)	รู้สึกอยู่ บางครั้ง จำนวน (ร้อยละ)	ไม่เคย รู้สึกเลย จำนวน (ร้อยละ)		
1. คนทั่วไปมองฉันว่าเป็น คนที่โหดร้าย	43 (39.8)	38 (35.2)	11 (10.2)	16 (14.8)	3.00	1.05
2. คนทั่วไปมองฉันว่าเป็นคนที่ น่าสมน้ำหน้า	35 (32.4)	34 (31.5)	23 (21.3)	16 (14.8)	2.19	1.05
3. คนทั่วไปมองฉันว่าเป็นคนที่ ประมาทในการใช้ชีวิต	25 (23.1)	32 (29.7)	30 (27.8)	21 (19.4)	2.56	1.05
4. คนทั่วไปมองฉันว่าเป็นคน น่าสงสาร	17 (15.7)	38 (35.2)	41 (38.0)	12 (11.1)	2.44	0.89
5. คนทั่วไปมองฉันว่าพึ่งตนเอง ได้และไม่เป็นภาระให้ผู้อื่น	15 (13.9)	40 (37.0)	40 (37.0)	13 (12.1)	2.47	0.88
6. คนรอบข้างมองฉันว่าเป็นคนที่ ไม่น่าให้อภัย	15 (13.9)	13 (12.0)	36 (33.3)	44 (40.8)	1.99	1.05
7. คนทั่วไปมองฉันว่าเป็นคนที่ รู้จักระมัดระวังตัวเอง	14 (13.0)	29 (26.9)	43 (39.8)	22 (20.3)	2.68	0.95
8. คนทั่วไปมองฉันว่าเป็นคนที่ ไม่มีอันตรายต่อผู้อื่น	13 (12.0)	40 (37.1)	42 (38.9)	13 (12.0)	2.51	0.86

ตาราง 4.8 (ต่อ)

การรับรู้ที่เป็นตราบาปเอดส์ ด้านการประเมินคุณค่าส่วนบุคคล ที่บุคคลอื่นมีต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวี และผู้ป่วยเอดส์ (n = 108)	ระดับการรับรู้ที่เป็นตราบาป				Mean	S.D.
	รู้สึกเป็น ประจำ	รู้สึกอยู่ บ่อยครั้ง	รู้สึกอยู่ บางครั้ง	ไม่เคย รู้สึกเลย		
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)		
9. คนทั่วไปมองฉันว่าเป็นคนที่ น่ารังเกียจของสังคม	13 (12.0)	35 (32.5)	39 (36.1)	21 (19.4)	2.37	0.93
10. คนทั่วไปมองฉันว่าเป็นคนที่ ไร้คุณค่า	12 (11.1)	34 (31.6)	48 (44.4)	14 (13.0)	2.06	0.94
11. คนทั่วไปมองฉันว่าเป็นคนที่ น่ากลัว	12 (11.1)	29 (26.9)	37 (34.3)	30 (27.8)	2.21	0.98
12. คนทั่วไปมองฉันว่าเป็นคน ที่น่าอันตราย	12 (11.1)	29 (26.9)	33 (30.6)	34 (31.5)	2.18	1.00
13. คนทั่วไปมองฉันว่าเป็นคนที่ สังคมให้การยอมรับ	11 (10.2)	46 (42.6)	39 (36.1)	12 (11.1)	2.48	0.83
14. คนรอบข้างมองฉันว่าเป็น คนที่สังคมควรให้อภัย	11 (10.2)	45 (41.7)	34 (31.5)	18 (16.7)	2.55	0.89
15. คนทั่วไปมองฉันว่าเป็นคนที่ มีคุณค่า	11 (10.2)	37 (34.3)	43 (39.8)	17 (15.7)	2.61	0.87
16. คนรอบข้างมองฉันว่าเป็น คนที่น่าเหยียดหยาม	11 (10.2)	23 (21.3)	41 (38.0)	33 (30.6)	2.11	0.96
17. คนรอบข้างมองฉันว่าเป็น คนที่ไม่ฉลาดเลย	10 (9.3)	29 (26.9)	35 (32.4)	34 (31.5)	2.14	0.97
18. คนรอบข้างมองฉันว่าเป็นคน ที่เสียสละ	10 (9.3)	25 (23.1)	32 (29.6)	42 (38.0)	2.96	0.99
19. คนรอบข้างมองฉันว่าเป็น คนที่น่ายกย่อง	10 (9.3)	14 (13.0)	31 (28.7)	53 (49.1)	3.18	0.98

ตาราง 4.8 (ต่อ)

การรับรู้ที่เป็นตราบาปเอดส์ ด้านการประเมินคุณค่าส่วนบุคคล ที่บุคคลอื่นมีต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวีและ ผู้ป่วยเอดส์ (n = 108)	ระดับการรับรู้ที่เป็นตราบาป				Mean	S.D.
	รู้สึกเป็น	รู้สึกอยู่	รู้สึกอยู่	ไม่เคย		
	ประจำ จำนวน (ร้อยละ)	บ่อยครั้ง จำนวน (ร้อยละ)	บางครั้ง จำนวน (ร้อยละ)	รู้สึกเลย จำนวน (ร้อยละ)		
20. คนทั่วไปมองฉันว่าเป็นบุคคลที่ไร้คุณค่า	9 (8.3)	23 (21.3)	41 (38.0)	35 (32.4)	2.06	0.94
21. คนทั่วไปมองฉันว่าเป็นคนที่โชคไม่ดีที่ติดเชื้อเอชไอวี	8 (7.4)	5 (4.6)	10 (9.3)	85 (78.7)	3.59	0.89
22. คนทั่วไปมองฉันว่าเป็นภาระให้ผู้อื่น	6 (5.6)	23 (21.3)	42 (38.9)	37 (34.3)	1.98	0.89
23. คนรอบข้างมองฉันว่าเป็นคนที่ฉลาด	6 (5.6)	20 (18.5)	34 (31.5)	48 (44.4)	3.15	0.92
24. คนรอบข้างมองฉันว่าเป็นคนที่เห็นแก่ตัว	2 (1.9)	11 (10.1)	37 (34.3)	58 (53.7)	1.60	0.75

4.2.8 เหตุการณ์ที่เป็นตราบาปด้านการประเมินค่าส่วนบุคคลที่มีบุคคลอื่นมีต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์

จากการสัมภาษณ์ด้วยคำถามปลายเปิดพบว่า ในการรับรู้ว่าคุณค่าส่วนบุคคลอื่นมีภาพในการให้คุณค่าส่วนบุคคลและรู้สึกนึกคิดกับตัวผู้ติดเชื้อ รับรู้ในการถูกมองว่าเป็นคนโชคร้าย นำรังเกียจ นำอันตราย ไม่น่าให้อภัย โดยแบ่งออกเป็น 2 ด้านย่อย คือ ภาพในการให้คุณค่าจากกลุ่มญาติพี่น้อง และภาพในการให้คุณค่าจากกลุ่มเพื่อนบ้านและคนในชุมชน ในการเป็นผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์โดยดูจากพฤติกรรมและประสบการณ์จริงที่ได้รับโดยมีรายละเอียดดังนี้

4.2.8.1 การรับรู้ถึงภาพในการให้คุณค่าจากกลุ่มญาติพี่น้อง ในการเป็นผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ (n = 3) กลุ่มผู้หญิงที่เคยประกอบอาชีพเกี่ยวข้องกับเพศพาณิชย์ พบการประเมินค่าทางลบจากบุคคลในครอบครัวทั้งที่เป็นญาติสายตรง จนถึงญาติสายอ้อม เช่น พี่ชายที่อยู่บ้านหลังเดียวกัน พี่สะใภ้ที่อยู่บ้านคนละหลัง แม่อยู่ (ยาย) ของสามี ที่อยู่บ้านหลังเดียวกัน ดังตัวอย่างในความรู้สึกต่อไปนี้

กรณีหญิงคู่อายุ 30 ปี อาชีพ เก็บผักขายเป็นรายวันมีรายได้วันละ 50-60 บาท เพิ่งทราบว่าตนเองติดเชื้อเอชไอวีมานาน 6 เดือน อยู่ในระยะปรากฏอาการ มีฝ้าขาวในปาก มีไข้ ร่างกายซูบผอม มีตุ่มผื่นตามผิวหนัง ในอดีต เคยมีอาชีพขายบริการทางเพศ มีภาพในการให้คุณค่า จากคนในครอบครัวคือสามีและแม่ขี้ของสามี ภาพที่ตัวเองถูกมองว่าเป็นบุคคลที่น่ากลัว จากร่างกายที่ซูบผอม และออกตุ่มตามผิวหนัง ยามป่วยไข้ก็เป็นภาระในการดูแล นำรังเกียจและนำอันตราย โดยแม่ขี้ของสามีได้เอยปากไล่ นาง ออกจากบ้าน ทุกวันนี้สามีและแม่ขี้ยังมีความเกลียดชัง และโกรธตัวเองอยู่ หากมีบุคคลอื่นมาแวะเยี่ยมเยียน ตัวแม่ขี้จะพูดคุยด้วยเป็นอย่างดี พอบุคคลเหล่านั้นคล้อยหลัง แม่ขี้ก็ดูดำ ว่าเป็นคนที่ไร้ค่า นำอาย นำรังเกียจ และไม่นำไปให้อภัยเลย สำหรับตนมีระบบคิดว่าตนเป็นคนดีกตัญญูหาเงินเลี้ยงพ่อแม่ ไม่ได้ล่าสอนทางเพศเปลี่ยน สามีหลายคนขณะพูดคุยกับนักศึกษา เล่าด้วยเสียงสั่นเครือและน้ำตาคลอกลับในบางจังหวะของการพูดคุยที่ตั้งตัวอย่างในความรู้สึกต่อไปนี้ ดังคำพูดที่ว่า

"..สามีและแม่ขี้ของสามีไม่อยากดูแลเรา สามีเป็นจิ้งจ่า.. โกรธเราที่เราเอาเชื้อเอชไอวีมาติด .โดย เฉพาะแม่ขี้..ถ้ามีคนมาแฉว่าที่บ้านจะสู้ดีสุดดีด้วย พอลับหลังเป็นก็จะดำเจ้าเปลี่ยนเป็นคนละ คน.. ที่ข้าเจ้าติดเชื้อเพราะความทุกข์ยาก ไม่ได้สลับบาดี ..ถ้าข้าเจ้ารู้ว่าตัวเก่าติดเชื้อจะบ้าเอาไผ.. นี่เพราะว่าเฮาบ้าอยู่เพราะโรคนี้เป็นโรคที่น่ารังเกียจเพราะมันติดแล้วมันบ่หายมีแต่ตายกับตาย.."

4.2.8.2 ภาพในการให้คุณค่าจากกลุ่มเพื่อนบ้าน และคนในชุมชน ในการเป็นผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ (n = 12) ในผู้ที่เริ่มมีอาการปรากฏทางร่างกาย ในการสัมภาษณ์ด้วยคำถามปลายเปิดพบว่าแม้มีตุ่มผื่นทางร่างกายเพียงเล็กน้อย ไม่ชัดเจนหากเพื่อนในกลุ่มทราบว่าติดเชื้อเอชไอวีแล้ว ที่พบเจอในชีวิตการทำงาน เช่น ใน การปลูกข้าวหรือเกี่ยวข้าว เจ้าของนา ผู้เป็นนายจ้างจะมากระซิบบอกว่า "...บ่ตีมากินน้ำฮ่วมกันเน้อ.." เป็นการสื่อที่ไม่ต้องใช้คำอธิบายมากมาย ก็รับรู้ว่าคุณค่าคนอื่นมองตนเองเป็นที่น่ารังเกียจ ขณะที่ ไปใช้บริการที่ร้านตัดผมแม่ไม่ใส่ร้านคนที่ยู่จกก็ตาม หากมีอาการปรากฏทางกายเพียงเล็กน้อยเขาก็จะไม่โกนหนวดให้ งานบุญขึ้นบ้านใหม่คนที่รู้จักกันเขาก็ไม่เชิญ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

กรณีที่พบในกลุ่มเพื่อนที่ทำงานอาชีพเดียวกัน เรื่องเล่าจากชายคู่อายุ 41 ปี จบชั้นประถมศึกษามีอาชีพรับจ้างรายวันโดยการออกมอเตอร์ไซค์รับจ้าง ถูกมองจากเพื่อนที่ออกวินมอเตอร์ไซค์ด้วยกัน มีการพูดให้ได้ยิน เมื่อมีอาการปรากฏทางกายแต่ไม่ชัดเจนนัก

"..สมน้ำหน้า..เจอดีแล้วน้อ.. ไผจ้มนังง่าว ไผจ้มนังฮ้าย มันสมควรละ. มันเขาจะมันหาเอาคน

เดียว...” เป็นคนโง่และประมาทในการใช้ชีวิตไปเสาะแสวงหาการติดเชื้อเอชไอวีมาเอง เพื่อนที่อยู่
 วินมอเตอร์ไซด์ด้วยกันร่วมกันเหยียดหยามดูถูกและรุมกระหน่ำซ้ำเติมต่อว่าอย่างไม่น่าให้อภัย ซึ่ง
 ได้รับการประเมินคุณค่าส่วนบุคคลเป็นภาพลบในสายตาเพื่อนๆว่าเป็นบุคคลที่โง่ที่ไม่ฉลาดเลย
 ซึ่งผู้ติดเชื้อก็ได้ตอบสนองกลับแบบฉบับพันกันใด “..จะเจอร้าย..เจอดีก็ตัวเฮา.. ไปเช่าที่น้องสูงเขา
 มาถ่ายตวยลอ..” (ไม่ได้ทำให้ใครเดือดร้อนด้วย) ออกไปหาที่ใหม่และไม่ไปที่วินมอเตอร์ไซด์เดิมอีก

กรณีที่พบในกลุ่มร้านค้าชุมชนในหมู่บ้าน เป็นเรื่องเล่า จากชายคู่อายุ 30ปี
 ทราบว่าตนเองติดเชื้อมานาน 7 ปี ได้รับการซ้ำเติมจากภรรยา จากแม่ค้าขายข้าวซอยในหมู่บ้าน
 เพราะขณะกินข้าวซอยมีเลือดกำเดาไหลจากจมูก “..เจ้าของร้านก็ต่อว่า.. เสียลูกค้าหมด.. ป้าผู้ว่า
 เป็นจะจ๊ะจะรังเกียจจะหยิ่งปาล้ำปาลี้อ...” (ไม่รู้ว่าเขาจะรังเกียจมากมายขนาดนี้) ซึ่งเขารู้สึก
 เจ็บปวดที่ถูกเชือดเฉือนด้วยคำพูดจี้รบกวนบ้าน เพราะตนเองก็รู้อยู่แก่ใจว่าปัญหาเอดส์เกิดจาก
 ความผิดพลาดของตนเอง เมื่อถูกตอกย้ำ ตราบาปที่ได้รับก็ยิ่งทวีคูณและไม่กลับไปกินข้าวซอย
 ร้านนั้นอีกเลย ยังมีการประเมินค่าของผู้ติดเชื้อในภาพลบมากมาย การรับรู้ในความรู้สึกนึกคิดที่ผู้
 ติดเชื้อไม่ได้รับการกระทบแบบโดยตรงซึ่งหน้าเป็นรูปธรรมคำพูด แต่เป็นกริยาท่าทางที่ผู้ติดเชื้อ
 สามารถเข้าใจได้ เช่น การมองหน้า การพูดนินทาหลังแล้วมีคนมาเล่าให้ฟัง ซึ่งสื่อถึงโชคร้ายที่
 แฝงไปด้วยความน่ารังเกียจ เป็นคนที่ประมาทในการใช้ชีวิต น่าเหยียดหยาม โง่ เป็นคนที่ไม่น่า
 อภัย เป็นคนที่เห็นแก่ตัว ที่ดูน่ากลัว น่าเป็นอันตรายตลอดจนเป็นภาระให้ผู้อื่นยามเจ็บป่วยและสุดท้ายก็ไร้ค่าดังคำพูดที่ว่า

“..เพื่อนบ้านมักพูดให้ได้ยินว่า..บางคนมีตุ่มออกอู๋ตัวอยู่แล้วแต่ตัวเก่า บ่ยอมฮับ..ผ่อแล้วน่าจะ
 ขนาด..ย่อนมันฮ้าย มันล่าสอน..มันเลยเป็นเอดส์..”

(หญิงหม้าย อายุ 39 ปี ระยะเวลาที่ทราบตนเองว่าติดเชื้อมานาน 8 ปี 4 เดือน)

“...ญาติพี่น้องห่างๆกัน..เป็นจะดูแควน ..บ่อยากผ่อหน้าเฮา ..แต่ถ้าเวลามีกำรมีงาน..
 เฮาเดินไปร่วมวง..เป็นจะผ่อหน้า...เขาว่าหื้อเจ้าเป็นคนเหลือก้า..ฟังเอาผิวตั้งแต่อายุ 17..”

(หญิงหม้าย อายุ 36 ปี ระยะเวลาที่ทราบตนเองว่าติดเชื้อมานาน 1 ปี)

“..ไปร่วมงานวัด งานศพ กินข้าวเฮาจะนั่งเองที่หนึ่ง ..บางครั้งเตียงคาบข้าวก็ไปกินที่บ้าน บางทีก็บ
 อยู่เมีน..เขาผ่อเฮาอย่างเป็นทางการเป็นตัวเชื้อโรค เหมือนมันจะวิดใส่ได้..”

(หญิงหม้าย อายุ 30 ปี ระยะเวลาที่ทราบตนเองว่าติดเชื้อมานาน 10 ปี 6 เดือน)

จะเห็นได้ว่า ข้อค้นพบที่ได้จากการสัมภาษณ์โดยคำถามปลายเปิด ผู้ศึกษาได้แสดงความถี่ของปรากฏการณ์หรือค่าตัวแปรทางสังคมที่มีความสัมพันธ์ มาวิเคราะห์เป็นตัวเลขว่ามีทั้งสิ้นมีจำนวนที่รายในแต่ละเหตุการณ์ และพยายามนำเสนอเพื่อให้ท่านผู้อ่านได้เกิดความเข้าใจในความหลากหลาย ความหมายและความสัมพันธ์ในการเกิดของแต่ละเหตุการณ์มีความเชื่อมโยงกันในความหมายและทัศนคติของผู้ให้ข้อมูล กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ สิ่งที่เราเรียกว่า “ทัศนคติของคนใน” เนื่องจากปรากฏการณ์หรือพฤติกรรมทางสังคมในความหมายของตราบาปเป็นสิ่งที่ถูกกำหนดและปรุงแต่งขึ้นโดยสังคม ภาพของปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นกับตัวบุคคลมีในกรณีใดบ้างของปรากฏการณ์นั้น กล่าวอีกอย่างหนึ่งคือ ปรากฏการณ์สังคม ไม่ได้อยู่อย่างโดดๆด้วยตัวของมันเอง แต่เกิดขึ้นภายใต้เงื่อนไขบางประการและมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับปัจจัยแวดล้อม อาจกล่าวได้ว่า ปรากฏการณ์ที่ทำให้เกิดการรับรู้ที่เป็นตราบาปในด้านความมีอคติ การมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม การประเมินคุณค่าส่วนบุคคลที่ผู้ติดเชื่อมีต่อตนเองและการประเมินคุณค่าส่วนบุคคลที่บุคคลอื่นมีต่อผู้ติดเชื่อ ไม่ได้เกิดขึ้นเป็นเหตุการณ์หรือปรากฏการณ์ในเรื่องหนึ่งเรื่องใดโดยเฉพาะ แต่มีการซ้อนทับและความเหลื่อมล้ำของแต่ละด้านอยู่ ด้วยความแตกต่างของปัจเจกบุคคลในด้านวัย เพศ ความประพฤติดส่วนตัว ความสัมพันธ์ในครอบครัว มีการเชื่อมโยงกันอยู่ของแต่ละเหตุการณ์

4.3 ความแตกต่างของการรับรู้ที่เป็นตราบาประหว่างปัจจัยพื้นฐานของผู้ติดเชื่อเฮอไอวีและผู้ป่วยเอดส์

การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนการรับรู้ที่เป็นตราบาปของผู้ติดเชื่อเฮอไอวีและผู้ป่วยเอดส์ตามปัจจัยพื้นฐาน ปัจจัยลักษณะทางประชากรและสังคม (ได้แก่ เพศ กลุ่มอายุ สถานภาพสมรส การศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ) ปัจจัยสภาพความเจ็บป่วยและความรุนแรงของโรค (ได้แก่ ระยะเวลาของการติดเชื่อ ระยะเวลาในการดำเนินของโรค การมีอาการของโรคเอดส์ การรับรู้สภาพร่างกายในขณะปัจจุบัน) ปัจจัยการรับรู้ถึงแหล่งที่นำเชื้อมาให้ตนเองและการเคยมีพฤติกรรมเสี่ยง (ได้แก่ การรับรู้ถึงแหล่งที่นำเชื้อเฮอไอวีมาให้ตนเองและการเคยมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการติดเชื่อเฮอไอวี) ปัจจัยการมีส่วนร่วมและบทบาทในชมรมผู้ติดเชื่อเฮอไอวี (ได้แก่ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมชมรม การมีบทบาทในชมรม) ที่แตกต่างกัน จะทดสอบด้วยสถิติ t-test หรือวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of variance) ตามความเหมาะสม แต่ถ้าการแจกแจงของข้อมูลมีการกระจายไม่เป็นโค้งปกติจะใช้สถิติ non-parametric โดยสถิติ Kruskal Wallis Test สำหรับการทดสอบวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way Analysis of variance) กรณีที่พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติแล้วจะได้ทำการเปรียบเทียบเชิงซ้อน (multiple comparisons) โดยใช้วิธีเชฟเฟ (Scheffe method) เพื่อทำการวิเคราะห์ต่อไปว่าในตัวแปรดังกล่าวมีปัจจัยคู่ใดบ้างที่แตกต่างกัน การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนการรับรู้ที่เป็นตราบาป ด้านความมีอคติ ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ด้านการประเมินคุณค่าส่วนบุคคลของผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์มีต่อตัวเอง และด้านการประเมินคุณค่าส่วนบุคคลที่บุคคลอื่นมีต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ที่มีระยะเวลาของการติดเชื้อและจำนวนอาการของโรคเอดส์ที่ต่างกันจะทำการทดสอบด้วยสถิติค่าสัมประสิทธิ์ของสหสัมพันธ์เพียร์สัน

4.3.1 ความแตกต่างของการรับรู้ที่เป็นตราบาปในด้านความมีอคติระหว่างปัจจัยพื้นฐาน

เมื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ที่เป็นตราบาปด้านความมีอคติต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์จำแนกตามเพศ การรับรู้สุขภาพร่างกายในขณะปัจจุบัน การรับรู้ถึงแหล่งที่นำเชื้อมาให้ตนเอง และการเคยมีพฤติกรรมเสี่ยง ทำการทดสอบด้วยสถิติ t-test พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนตราบาปด้านความมีอคติต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ จำแนกตามกลุ่มอายุ สถานภาพสมรส การศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ ระยะเวลาของการติดเชื้อ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมชมรมผู้ติดเชื้อและบทบาทในชมรมผู้ติดเชื้อเอชไอวี ทดสอบด้วยสถิติ Kruskal Wallis Test พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนตราบาปด้านความมีอคติต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ ได้แก่ ระยะเวลาในการดำเนินของโรค การมีอาการของโรคเอดส์ และการมีตุ่มผื่นทางร่างกาย ด้วยสถิติ t-test พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 (ดังรายละเอียดในตาราง 4.9)

ตาราง 4.9 ความแตกต่างคะแนนประเมินของการรับรู้ที่เป็นตราบาปด้านความผิดศีลระหว่าง
ปัจจัยพื้นฐาน

ปัจจัย (n = 108)	Mean	S.D.	ค่าสถิติทดสอบ	p-value
1.เพศ				
-ชาย (n = 38)	1.53	0.31	-1.223 ¹	0.224
-หญิง (n = 70)	1.62	0.42		
2.กลุ่มอายุ				
-ต่ำกว่า 25 ปี (n = 13)	1.54	0.59	5.263 ²	0.072
- 25ปี - 35 ปี (n = 52)	1.65	0.39		
-มากกว่า 35 ปี ขึ้นไป (n = 43)	1.52	0.30		
3.สถานภาพสมรส				
-โสด (n = 11)	1.56	0.27	0.066 ²	0.968
-คู่ (n = 45)	1.62	0.46		
-หม้าย/หย่า/แยก (n = 52)	1.56	0.35		
4.การศึกษา				
-ไม่ได้เรียนหนังสือ (n = 13)	1.61	0.42	0.923 ²	0.630
-ระดับประถมศึกษา(n = 69)	1.57	0.37		
-มัธยมศึกษาขึ้นไป (n = 26)	1.64	0.44		
5.ฐานะทางเศรษฐกิจ				
-ต่ำกว่า 2,500 บาท (n = 59)	1.64	0.43	2.611 ²	0.271
- 2,500 – 5,000 บาท (n = 39)	1.52	0.34		
-มากกว่า 5,000 บาท (n = 10)	1.57	0.31		
6.ระยะเวลาของการติดเชื่อเฮชไอวี				
-น้อยกว่า 1ปี (n = 38)	1.59	0.54	0.569 ²	0.752
- 1 – 5 ปี (n = 27)	1.58	0.36		
-มากกว่า 5 ปี (n = 43)	1.59	0.34		

ตาราง 4.9 (ต่อ)

ปัจจัย (n = 108)	Mean	S.D.	ค่าสถิติทดสอบ	p-value
7.ระยะเวลาในการดำเนินของโรคเอดส์				
-ระยะปรากฏอาการ (n = 59)	1.67	0.42	-2.366 ¹	0.020*
-ระยะไม่ปรากฏอาการ (n = 49)	1.50	0.32		
8.การมีอาการของโรคเอดส์				
-มีอาการ (n = 71)	1.65	0.42	-2.717 ¹	0.008*
-ไม่มีอาการ (n = 37)	1.47	0.28		
9.การมีตุ่มผื่นทางร่างกาย				
-มีตุ่มผื่น (n = 28)	1.72	0.41	-2.030 ¹	0.048*
-ไม่มีตุ่มผื่น (n = 80)	1.54	0.37		
10.การรับรู้สุขภาพร่างกายในปัจจุบัน				
-แข็งแรงดี (n = 61)	1.58	0.40	-0.406 ¹	0.685
-อ่อนเพลีย (n = 47)	1.61	0.37		
11.แหล่งที่นำเชื้อเอชไอวีมาให้ตนเอง				
-จากคูสมรส (n = 65)	1.59	0.36	-0.136 ¹	0.892
-จากผู้อื่นและสาเหตุอื่น (n = 43)	1.60	0.43		
12.พฤติกรรมเสี่ยงในการติดเชื้อ				
-มีพฤติกรรมเสี่ยง (n = 75)	1.60	0.42	-0.520 ¹	0.605
-ไม่มีพฤติกรรมเสี่ยง (n = 33)	1.56	0.32		
13.การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชมรม				
-ร่วมกิจกรรมแทบทุกเดือน(n=53)	1.65	0.43	2.175 ²	0.337
-ร่วมกิจกรรมนานๆครั้ง (n=25)	1.57	0.40		
-ไม่เคยร่วมกิจกรรมเลย (n=30)	1.50	0.27		

ตาราง 4.9 (ต่อ)

ปัจจัย (n = 108)	Mean	S.D.	ค่าสถิติทดสอบ	p-value
14.บทบาทในชมรมผู้ติดเชื้อเอชไอวี				
-เป็นแกนนำในชมรม (n = 17)	1.67	0.44	3.228 ²	0.199
-เป็นสมาชิกชมรม (n = 61)	1.62	0.42		
-ไม่ได้เป็นสมาชิกชมรม (n = 30)	1.47	0.24		

หมายเหตุ ¹ หมายถึง ค่าสถิติทดสอบ t ของ t-test

² หมายถึง ค่าสถิติทดสอบ Chi-Square ของ Kruskal Wallis Test

* หมายถึง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.3.2 ความแตกต่างของการรับรู้ที่เป็นตราบาปในด้านการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างระหว่างปัจจัยพื้นฐาน

เมื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนตราบาป ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ จำแนกตามเพศ การรับรู้ถึงแหล่งที่นำเชื้อมาให้ตนเอง และการเคยมีพฤติกรรมเสี่ยง ด้วยสถิติ t-test พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนตราบาปด้านการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์จำแนกตาม สถานภาพสมรส การศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ ระยะเวลาของการติดเชื้อ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมชมรมผู้ติดเชื้อ และบทบาทในชมรมผู้ติดเชื้อเอชไอวี ด้วยวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวพบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้นในกลุ่มอายุที่ต่างกันพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value = 0.001)

ในการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนตราบาปด้านการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์จำแนกตาม ระยะเวลาในการดำเนินของโรค การมีอาการของโรคเอดส์และการมีตุ่มผื่นทางร่างกาย การรับรู้สภาพร่างกายในขณะปัจจุบัน ด้วยสถิติ t-test พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ดังรายละเอียดในตาราง 4.10)

ตาราง 4.10 ความแตกต่างคะแนนประเมินของการรับรู้ที่เป็นตราบาปด้านการมีปฏิสัมพันธ์
ทางสังคมระหว่างปัจจัยพื้นฐาน

ปัจจัย (n = 108)	Mean	S.D.	ค่าสถิติทดสอบ	p-value
1. เพศ				
-ชาย (n = 38)	1.35	0.30	-1.022 ¹	0.309
-หญิง (n = 70)	1.42	0.36		
2. กลุ่มอายุ				
-ต่ำกว่า 25 ปี (n = 13)	1.16	0.32	15.503 ²	0.001*
-25ปี - 35 ปี (n = 52)	1.50	0.37		
-มากกว่า 35 ปีขึ้นไป (n = 43)	1.34	0.27		
3. สถานภาพสมรส				
-โสด (n = 11)	1.27	0.17	1.137 ²	0.566
-คู่ (n = 45)	1.44	0.39		
-หม้าย/หย่า/แยก (n = 52)	1.38	0.32		
4. การศึกษา				
-ไม่ได้เรียนหนังสือ (n = 13)	1.34	0.38	0.923 ²	0.630
-ระดับประถมศึกษา (n = 69)	1.42	0.35		
-มัธยมศึกษาขึ้นไป (n = 26)	1.36	0.28		
5. ฐานะทางเศรษฐกิจ				
-ต่ำกว่า 2,500 บาท (n = 59)	1.45	0.36	3.837 ²	0.147
-2,500 – 5,000 บาท (n = 39)	1.33	0.32		
-มากกว่า 5,000 บาท (n = 10)	1.33	0.29		
6. ระยะเวลาของการติดต่อเอชไอวี				
-น้อยกว่า 1ปี (n = 38)	1.42	0.43	1.473 ²	0.479
-1 – 5 ปี (n = 27)	1.36	0.31		
-มากกว่า 5 ปี (n = 43)	1.42	0.32		

ตาราง 4.10 (ต่อ)

ปัจจัย (n = 108)	Mean	S.D.	ค่าสถิติทดสอบ	p-value
7.ระยะเวลาในการดำเนินของโรคเอดส์				
-ระยะปรากฏอาการ (n = 59)	1.49	0.34	-3.184 ¹	0.002*
-ระยะไม่ปรากฏอาการ (n = 49)	1.29	0.31		
8. การมีอาการของโรคเอดส์				
-มีอาการ (n = 71)	1.46	0.37	-3.141 ¹	0.002*
-ไม่มีอาการ (n = 37)	1.28	0.25		
9. การมีตุ่มผื่นทางร่างกาย				
-มีตุ่มผื่น (n = 28)	1.55	0.38	2.511 ¹	0.016*
-ไม่มีตุ่มผื่น (n = 80)	1.35	0.31		
10. การรับรู้สุขภาพร่างกายในปัจจุบัน				
-แข็งแรงดี (n = 61)	1.34	0.32	-2.007 ¹	0.047*
-อ่อนเพลีย (n = 47)	1.47	0.35		
11. แหล่งที่นำเชื้อเอชไอวีมาให้ตนเอง				
-จากคูสมรส (n = 65)	1.37	0.32	-0.904 ¹	0.368
-จากผู้อื่นและสาเหตุอื่น (n = 43)	1.44	0.37		
12. พฤติกรรมเสี่ยงในการติดเชื้อ				
-มีพฤติกรรมเสี่ยง (n = 75)	1.41	0.36	-0.394 ¹	0.694
-ไม่มีพฤติกรรมเสี่ยง (n = 33)	1.38	0.29		
13. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชมรม				
-ร่วมกิจกรรมแทบทุกเดือน (n = 53)	1.42	0.34	1.802 ²	0.406
-ร่วมกิจกรรมนานๆครั้ง (n = 25)	1.43	0.37		
-ไม่เคยร่วมกิจกรรมเลย (n = 30)	1.33	0.31		
14. บทบาทในชมรมผู้ติดเชื้อเอชไอวี				
-เป็นแกนนำในชมรม (n = 17)	1.44	0.40	3.729 ²	0.155
-เป็นสมาชิกชมรม (n = 61)	1.43	0.33		
-ไม่ได้เป็นสมาชิกชมรม (n = 30)	1.31	0.31		

หมายเหตุ¹ หมายถึง ค่าสถิติทดสอบ t ของ t-test

² หมายถึง ค่าสถิติทดสอบ Chi-Square ของ Kruskal Wallis Test

* หมายถึง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.3.3 ความแตกต่างของการรับรู้ที่เป็นตราบาปในด้านการประเมินคุณค่าส่วนบุคคลของผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์มีต่อตนเองระหว่างปัจจัยพื้นฐาน

เมื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนตราบาปด้านการประเมินคุณค่าส่วนบุคคลของผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์มีต่อตนเอง จำแนกตามเพศ การมีตุ่มผื่นทางร่างกาย การรับรู้สภาพร่างกายในขณะปัจจุบัน การเคยมีพฤติกรรมเสี่ยง ด้วยสถิติ t-test พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนตราบาปด้านการประเมินคุณค่าส่วนบุคคลของผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์มีต่อตนเอง จำแนกตามกลุ่มอายุ ฐานะทางเศรษฐกิจ ระยะเวลาของการติดเชื้อ ด้วยสถิติวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนตราบาป ด้านการประเมินคุณค่าส่วนบุคคลของผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์มีต่อตนเองจำแนกตาม ระยะเวลาในการดำเนินของโรค การมีอาการของโรคเอดส์ การรับรู้ถึงแหล่งที่นำเชื้อมาให้ตนเอง ด้วยสถิติ t-test พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value = 0.005 และ 0.001)

เมื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนตราบาปด้านการประเมินคุณค่าส่วนบุคคลของผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์มีต่อตนเองจำแนกตามสถานภาพสมรส ระดับการศึกษา การมีส่วนร่วมในกิจกรรมชมรมผู้ติดเชื้อและบทบาทในชมรมผู้ติดเชื้อเอชไอวี ด้วยสถิติวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อได้เปรียบเทียบเชิงซ้อนโดยใช้วิธีเชฟเฟ พบว่าผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ที่มีสถานภาพสมรสโสด (Mean=2.75) กับผู้ที่เป็นหม้าย หย่า แยก (Mean=2.20) มีความแตกต่างของการรับรู้ที่เป็นตราบาปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value=0.043) และผู้ที่มีสถานภาพสมรสคู่ (Mean=2.45) กับผู้ที่เป็นหม้าย หย่า แยก (Mean=2.20) พบว่ามีความแตกต่างกันของการรับรู้ที่เป็นตราบาปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นเดียวกัน (p -value=0.020) เมื่อพิจารณาระดับการศึกษาพบว่าผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ที่ไม่ได้เรียนหนังสือ (Mean=1.92) กับผู้ที่เรียนจบระดับประถมศึกษา (Mean=2.39) มีความแตกต่างของการรับรู้ที่เป็นตราบาปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value=0.013) และผู้ที่ไม่ได้เรียนหนังสือ (Mean=1.92) กับผู้ที่เรียนจบระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป (Mean = 2.51) พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p -value=

0.003) เมื่อพิจารณาการมีส่วนร่วมและบทบาทในชมรมผู้ติดเชื้อเอชไอวี พบว่าผู้ที่ร่วมกิจกรรมของชมรมผู้ติดเชื้อเอชไอวีนานๆครั้ง (Mean = 2.53) กับผู้ที่ร่วมกิจกรรมของชมรมแทบทุกเดือน (Mean=2.17) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value = 0.001) และผู้ที่ร่วมกิจกรรมของชมรมแทบทุกเดือน (Mean = 2.17) กับผู้ที่ไม่เคยร่วมกิจกรรมของชมรมเลย (Mean = 2.56) พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value=0.001) สำหรับผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกชมรมผู้ติดเชื้อเอชไอวี (Mean = 2.54) กับผู้ที่เป็นแกนนำชมรมผู้ติดเชื้อเอชไอวี (Mean=2.06) พบว่ามีความแตกต่างของการรับรู้ที่เป็นตราบาปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value=0.012) (ดังรายละเอียดในตาราง 4.11)

ตาราง 4.11 ความแตกต่างคะแนนประเมินของการรับรู้ที่เป็นตราบาปด้านการประเมินคุณค่าส่วนบุคคลของผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์มีต่อตนเองระหว่างปัจจัยพื้นฐาน

ปัจจัย (n = 108)	Mean	S.D.	ค่าสถิติทดสอบ	p-value
1.เพศ				
-ชาย (n = 38)	2.64	0.57	1.845 ¹	0.068
-หญิง (n = 70)	2.20	0.46		
2.กลุ่มอายุ				
-ต่ำกว่า 25 ปี (n = 13)	2.31	0.49	0.570 ²	0.568
- 25ปี - 35 ปี (n = 52)	2.42	0.54		
- มากกว่า 35 ปีขึ้นไป (n = 43)	2.31	0.56		
3.สถานภาพสมรส				
- โสด (n = 11)	2.75	0.57	6.309 ²	0.003*
- คู่ (n = 45)	2.45	0.50		
- หม้าย/หย่า/แยก (n = 52)	2.20	0.51		
4.การศึกษา				
- ไม่ได้เรียนหนังสือ (n = 13)	1.92	0.56	6.002 ²	0.003*
- ระดับประถมศึกษา (n = 69)	2.39	0.51		
- มัธยมศึกษาขึ้นไป (n = 26)	2.51	0.52		

ตาราง 4.11 (ต่อ)

ปัจจัย (n = 108)	Mean	S.D.	ค่าสถิติทดสอบ	p-value
5.ฐานะทางเศรษฐกิจ				
- ต่ำกว่า 2,500 บาท (n = 59)	2.25	0.52	2.521 ²	0.085
- 2,500 – 5,000 บาท (n = 39)	2.49	0.53		
- มากกว่า 5,000 บาท (n = 10)	2.47	0.63		
6. ระยะเวลาของการติดเชื้อเอชไอวี				
- น้อยกว่า 1 ปี (n = 38)	2.44	0.52	0.792 ²	0.455
- 1 – 5 ปี (n = 27)	2.28	0.53		
- มากกว่า 5 ปี (n = 43)	2.40	0.55		
7. ระยะเวลาในการดำเนินของโรคเอดส์				
- ระยะเวลาปรากฏอาการ (n = 59)	2.52	0.55	-3.572 ¹	0.001*
- ระยะเวลาไม่ปรากฏอาการ (n = 49)	2.17	0.47		
8. การมีอาการของโรคเอดส์				
- มีอาการ (n = 71)	2.46	0.57	-2.899 ¹	0.005*
- ไม่มีอาการ (n = 37)	2.18	0.43		
9. การมีตุ่มผื่นทางร่างกาย				
- มีตุ่มผื่น (n = 28)	2.55	0.64	-1.913 ¹	0.063
- ไม่มีตุ่มผื่น (n = 80)	2.30	0.49		
10. การรับรู้สุขภาพร่างกายในปัจจุบัน				
- แข็งแรงดี (n = 61)	2.27	0.40	-1.981 ¹	0.050
- อ่อนเพลีย (n = 47)	2.48	0.66		
11. แหล่งที่นำเชื้อเอชไอวีมาให้ตนเอง				
- จากคูสมรส (n = 65)	2.18	0.45	-4.889 ¹	0.001*
- จากผู้อื่นและสาเหตุอื่น (n = 43)	2.65	0.54		

ตาราง 4.11 (ต่อ)

ปัจจัย (n = 108)	Mean	S.D.	ค่าสถิติทดสอบ	p-value
12. พฤติกรรมเสี่ยงในการติดเชื้อ				
- มีพฤติกรรมเสี่ยง (n = 75)	2.42	0.59	-1.955 ¹	0.054
- ไม่มีพฤติกรรมเสี่ยง (n = 33)	2.23	0.39		
13. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชมรม				
- ร่วมกิจกรรมแทบทุกเดือน (n = 53)	2.17	0.50	7.101 ²	0.001*
- ร่วมกิจกรรมนานๆครั้ง (n = 25)	2.53	0.55		
- ไม่เคยร่วมกิจกรรมเลย (n = 30)	2.56	0.49		
14. บทบาทในชมรมผู้ติดเชื้อเอชไอวี				
- เป็นแกนนำในชมรม (n = 17)	1.44	0.40	4.639 ²	0.012*
- เป็นสมาชิกชมรม (n = 61)	1.43	0.33		
- ไม่ได้เป็นสมาชิกชมรม (n = 30)	1.31	0.31		

หมายเหตุ ¹ หมายถึง ค่าสถิติทดสอบ t ของ t-test

² หมายถึง ค่าสถิติทดสอบ F ของ One Way Analysis of variance

* หมายถึง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.3.4 ความแตกต่างของการรับรู้ตราบาปในด้านการประเมินคุณค่าส่วนบุคคลที่บุคคลอื่นมีต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ระหว่างปัจจัยพื้นฐาน

เมื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนตราบาปด้านการประเมินคุณค่าส่วนบุคคลที่บุคคลอื่นมีต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ จำแนกตามเพศ การมีตุ่มผื่นทางร่างกาย การรับรู้สภาพร่างกายในขณะปัจจุบัน การเคยมีพฤติกรรมเสี่ยง ด้วยสถิติ t-test พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนตราบาปด้านการประเมินคุณค่าส่วนบุคคลที่บุคคลอื่นมีต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์จำแนกตามกลุ่มอายุ ฐานะทางเศรษฐกิจ ระยะเวลาของการติดเชื้อ การมีบทบาทในชมรมผู้ติดเชื้อเอชไอวี ด้วยสถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนทราบาปด้านการประเมินคุณค่าส่วนบุคคลที่บุคคลอื่นมีต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ จำแนกตามสถานภาพสมรส ระดับการศึกษา การมีส่วนร่วมในกิจกรรมชมรมผู้ติดเชื้อ ด้วยสถิติวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และผลการเปรียบเทียบเชิงซ้อนโดยวิธีเชฟเฟพบว่าผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ที่มีสถานภาพสมรสเสด (Mean=2.78) กับผู้ที่เป็นหม้าย หย่า แยก (Mean=2.30) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value= 0.043) และผู้ที่มีสถานภาพสมรสคู่ (Mean=2.63) กับผู้ที่เป็นหม้าย หย่า แยก (Mean = 2.30) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value=0.020) เมื่อพิจารณาระดับการศึกษาพบว่า ผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ที่ไม่ได้เรียนหนังสือ (Mean =1.98) กับผู้ที่เรียนจบชั้นประถมศึกษา (Mean=2.51) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value=0.011) และพบว่าผู้ที่ไม่ได้เรียนหนังสือ (Mean =1.98) กับผู้ที่เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาขึ้นไป (Mean =2.65) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value=0.004)

ในการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนทราบาป ด้านการประเมินคุณค่าส่วนบุคคลที่ผู้อื่นมีต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ จำแนกตามระยะเวลาในการดำเนินของโรค อาการของโรคเอดส์ และการรับรู้ถึงแหล่งที่นำเชื้อมาให้ตนเอง ทดสอบด้วยสถิติ t-test พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value=0.029 และ 0.001) ตามลำดับ (ดังรายละเอียดในตาราง 4.12)

ตาราง 4.12 ความแตกต่างคะแนนประเมินของการรับรู้ที่เป็นทราบาปด้านการประเมินคุณค่าส่วนบุคคลที่บุคคลอื่นมีต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ระหว่างปัจจัยพื้นฐาน

ปัจจัย (n = 108)	Mean	S.D.	ค่าสถิติทดสอบ	p-value
1. เพศ				
-ชาย (n = 38)	2.04	0.35	1.680 ¹	0.096
-หญิง (n = 70)	1.92	0.37		
2. กลุ่มอายุ				
-ต่ำกว่า 25 ปี (n = 13)	2.43	0.55	0.819 ²	0.444
-25ปี - 35 ปี (n = 52)	2.56	0.63		
-มากกว่า 35 ปี ขึ้นไป (n = 43)	2.41	0.57		

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ปัจจัย (n = 108)		Mean	S.D.	ค่าสถิติทดสอบ	p-value
3. สถานภาพสมรส					
-โสด	(n = 11)	2.78	0.63	5.675 ²	0.005*
-คู่	(n = 45)	2.63	0.55		
-หม้าย/หย่า/แยก	(n = 52)	2.30	0.58		
4. การศึกษา					
-ไม่ได้เรียนหนังสือ	(n = 13)	1.98	0.61	6.216 ²	0.003*
-ระดับประถมศึกษา	(n = 69)	2.51	0.58		
-มัธยมศึกษาขึ้นไป	(n = 26)	2.65	0.52		
5. ฐานะทางเศรษฐกิจ					
-ต่ำกว่า 2,500 บาท	(n = 59)	2.38	0.60	2.024 ²	0.137
-2,500 – 5,000 บาท	(n = 39)	2.62	0.56		
-มากกว่า 5,000 บาท	(n = 10)	2.55	0.66		
6. ระยะเวลาของการติดเชื้อเอชไอวี					
-น้อยกว่า 1 ปี	(n = 38)	2.55	0.59	1.897 ²	0.155
-1 – 5 ปี	(n = 27)	2.35	0.55		
-มากกว่า 5 ปี	(n = 43)	2.59	0.64		
7. ระยะเวลาในการดำเนินของโรคเอดส์					
-ระยะปรากฏอาการ	(n = 59)	2.70	0.59	-4.656 ¹	0.001*
-ระยะไม่ปรากฏอาการ	(n = 49)	2.22	0.49		
8. การมีอาการของโรคเอดส์					
-มีอาการ	(n = 71)	2.56	0.66	-2.209 ¹	0.029*
-ไม่มีอาการ	(n = 37)	2.33	0.42		
9. แยกตามตุ่มผื่นร่างกาย					
-มีอาการ	(n = 28)	2.69	0.74	-1.875 ¹	0.069
-ไม่มีอาการ	(n = 80)	2.41	0.52		

ตาราง 4.12 (ต่อ)

ปัจจัย (n = 108)	Mean	S.D.	ค่าสถิติทดสอบ	p-value
10. การรับรู้สภาพร่างกายในปัจจุบัน				
-แข็งแรงดี (n = 61)	2.41	0.44	-1.532 ¹	0.128
-อ่อนเพลีย (n = 47)	2.58	0.75		
11. แหล่งที่นำเชื้อเอชไอวีมาให้ตนเอง				
-จากคูสมรส (n = 65)	2.33	0.56	-3.385 ¹	0.001*
-จากผู้อื่นและสาเหตุอื่น (n = 43)	2.71	0.59		
12. พฤติกรรมเสี่ยงในการติดเชื้อ				
-มีพฤติกรรมเสี่ยง (n = 75)	2.54	0.64	-1.630 ¹	0.107
-ไม่มีพฤติกรรมเสี่ยง (n = 33)	2.36	0.47		
13. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชมรม				
-ร่วมกิจกรรมแทบทุกเดือน (n = 53)	2.29	0.61	6.204 ²	0.001*
-ร่วมกิจกรรมนานๆครั้ง (n = 25)	2.67	0.62		
-ไม่เคยร่วมกิจกรรมเลย (n = 30)	2.68	0.44		
14. บทบาทในชมรมผู้ติดเชื้อเอชไอวี				
-เป็นแกนนำในชมรม (n = 17)	2.22	0.63	2.568 ²	0.081
-เป็นสมาชิกชมรม (n = 61)	2.49	0.63		
-ไม่ได้เป็นสมาชิกชมรม (n = 30)	2.63	0.50		

หมายเหตุ¹ หมายถึง ค่าสถิติทดสอบ T ของ t-test

² หมายถึง ค่าสถิติทดสอบ F ของ One Way Analysis of variance

* หมายถึง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.3.5 ความแตกต่างของการรับรู้ที่เป็นตราบาปในภาพรวมระหว่างปัจจัยพื้นฐานของผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์

เมื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนตราบาปรวมทุกด้านของผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ จำแนกตามเพศ และการรับรู้สภาพร่างกายในขณะปัจจุบัน ด้วยสถิติ t-test พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 และทำการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนตราบาปของผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ จำแนกตามกลุ่มอายุ ฐานะทางเศรษฐกิจ ระยะเวลาของการติดเชื้อ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมและบทบาทในชมรมผู้ติดเชื้อเอชไอวี ด้วยสถิติวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

เมื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนตราบาปรวมทุกด้านของผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ จำแนกตามสถานภาพสมรส และระดับการศึกษา ด้วยสถิติวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 และผลการเปรียบเทียบเชิงซ้อน โดยใช้สถิติเซฟเฟ พบว่า ผู้ที่มีสถานภาพสมรสหม้าย หย่า แยก (Mean=1.86) กับผู้ที่มีสถานภาพสมรสคู่ (Mean=2.04) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value=0.048) และเมื่อพิจารณาระดับการศึกษาพบว่า ผู้ที่ไม่ได้เรียนหนังสือ (Mean = 1.71) กับ ผู้ที่มีเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาขึ้นไป (Mean=2.04) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p-value=0.027)

ในการวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้ที่เป็นตราบาปในภาพรวมทุกด้านของผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ จำแนกตามกลุ่มผู้ที่มีระยะเวลาในการดำเนินของโรค การมีอาการของโรคเอดส์ การมีตุ่มผื่นทางร่างกายและการรับรู้ถึงแหล่งที่นำเชื้อมาให้ตนเองนั้น ทดสอบด้วยสถิติ t-test พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ดังรายละเอียดในตาราง 4.13)

ตาราง 4.13 ความแตกต่างคะแนนประเมินของการรับรู้ที่เป็นตราบาปในภาพรวมระหว่าง

ปัจจัยพื้นฐาน

ปัจจัย (n = 108)	Mean	S.D.	ค่าสถิติทดสอบ	p-value
1. เพศ				
-ชาย (n = 38)	2.04	0.35	1.680 ¹	0.096
-หญิง (n = 70)	1.92	0.37		
2. กลุ่มอายุ				
-ต่ำกว่า 25 ปี (n = 13)	1.87	0.40	2.191 ²	0.117
- 25ปี - 35 ปี (n = 52)	2.03	0.37		
- มากกว่า 35 ปี ขึ้นไป (n = 43)	1.90	0.34		
3. สถานภาพสมรส				
- โสด (n = 11)	2.09	0.33	3.884 ²	0.024*
- คู่ (n = 45)	2.04	0.35		
- หม้าย/หย่า/แยก (n = 52)	1.86	0.36		
4. การศึกษา				
- ไม่ได้เรียนหนังสือ (n = 13)	1.71	0.37	3.883 ²	0.024*
- ระดับประถมศึกษา (n = 69)	1.97	0.36		
- มัธยมศึกษาขึ้นไป (n = 26)	2.04	0.35		
5. ฐานะทางเศรษฐกิจ				
- ต่ำกว่า 2,500 บาท (n = 59)	1.93	0.37	0.324 ²	0.724
- 2,500 – 5,000 บาท (n = 39)	1.99	0.34		
- มากกว่า 5,000 บาท (n = 10)	1.98	0.41		
6. ระยะเวลาของการติดเชื้อเอชไอวี				
- น้อยกว่า 1ปี (n = 38)	1.95	0.39	0.655 ²	0.521
- 1 – 5 ปี (n = 27)	1.90	0.31		
- มากกว่า 5 ปี (n = 43)	2.00	0.37		
7. ระยะเวลาในการดำเนินของโรคเอดส์				
- ระยะปรากฏอาการ (n = 59)	2.10	0.37	4.760 ¹	0.001*
- ระยะไม่ปรากฏอาการ (n = 49)	1.80	0.29		

ตาราง 4.13 (ต่อ)

ปัจจัย (n = 108)	Mean	S.D.	ค่าสถิติทดสอบ	p-value
8. การมีอาการของโรคเอดส์				
-มีอาการ (n = 71)	2.03	0.39	-3.575 ¹	0.001*
-ไม่มีอาการ (n = 37)	1.81	0.25		
9. การมีตุ่มผื่นทางร่างกาย				
-มีตุ่มผื่น (n = 28)	2.13	0.43	-2.608 ¹	0.013*
-ไม่มีตุ่มผื่น (n = 80)	1.90	0.32		
10. การรับรู้สุขภาพร่างกายในปัจจุบัน				
-แข็งแรงดี (n = 61)	1.90	0.30	-1.940 ¹	0.055
-อ่อนเพลีย (n = 47)	2.04	0.43		
11. แหล่งที่นำเชื้อเอชไอวีมาให้ตนเอง				
-จากคูสมรส (n = 65)	1.87	0.33	-3.281 ¹	0.002*
-จากผู้อื่นและสาเหตุอื่น (n = 43)	2.10	0.37		
12. พฤติกรรมเสี่ยงในการติดเชื้อ				
-มีพฤติกรรมเสี่ยง (n = 75)	1.99	0.40	-1.420 ¹	0.159
-ไม่มีพฤติกรรมเสี่ยง (n = 33)	1.88	0.27		
13. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชมรม				
-ร่วมกิจกรรมแทบทุกเดือน (n = 53)	1.88	0.39	2.374 ²	0.098
-ร่วมกิจกรรมนานๆครั้ง (n = 25)	2.05	0.38		
-ไม่เคยร่วมกิจกรรมเลย (n = 30)	2.02	0.29		
14. บทบาทในชมรมผู้ติดเชื้อเอชไอวี				
-เป็นแกนนำในชมรม (n = 17)	1.85	0.39	0.964 ²	0.385
-เป็นสมาชิกชมรม (n = 61)	1.98	0.39		
-ไม่ได้เป็นสมาชิกชมรม (n = 30)	1.99	0.29		

หมายเหตุ¹ หมายถึง ค่าสถิติทดสอบ T ของ t-test

² หมายถึง ค่าสถิติทดสอบ F ของ One Way Analysis of variance

* หมายถึง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.3.6 ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาของการติดเชื้อและจำนวนอาการของโรคเอดส์กับการรับรู้ที่เป็นตราบาปของผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์

เมื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนการรับรู้ที่เป็นตราบาปต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ ที่มีระยะเวลาของการติดเชื้อ และจำนวนอาการของโรคเอดส์ที่เกิดขึ้นกับผู้ติดเชื้อ พบว่าการรับรู้ที่เป็นตราบาปด้านความมีอคติ ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ด้านการประเมินคุณค่าส่วนบุคคลของผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์มีต่อตนเอง ด้านการประเมินคุณค่าส่วนบุคคลที่ผู้อื่นมีต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์และในภาพรวมของทุกด้าน ไม่มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาของการติดเชื้อเอชไอวีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะที่การมีจำนวนอาการของโรคเอดส์มีความสัมพันธ์กับการรับรู้ที่เป็นตราบาปด้านความมีอคติ ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ด้านการประเมินคุณค่าส่วนบุคคลของผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์มีต่อตนเอง ด้านการประเมินคุณค่าส่วนบุคคลที่ผู้อื่นมีต่อผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์ และในภาพรวมของทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ดังรายละเอียดในตาราง 4.14)

ตาราง 4.14 ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาของการติดเชื้อและระดับความรุนแรงของโรคกับการรับรู้ที่เป็นตราบาปของผู้ติดเชื้อเอชไอวีและผู้ป่วยเอดส์

การรับรู้ที่เป็นตราบาป ของผู้ติดเชื้อเอชไอวี และผู้ป่วยเอดส์	ปัจจัย (n = 108)			
	ระยะเวลาของการติดเชื้อ		จำนวนอาการของโรคเอดส์	
	Pearson Correlation	p-value	Pearson Correlation	p-value
ภาพรวมของทุกด้าน	0.099	0.309	0.393	0.001*
ด้านความมีอคติ	0.006	0.949	0.261	0.006*
ด้านการมีปฏิสัมพันธ์ ทางสังคม	0.067	0.488	0.401	0.001*
ด้านการประเมินคุณค่า ส่วนบุคคลที่มีต่อตัวเอง	0.060	0.535	0.313	0.001*
ด้านการประเมินคุณค่าส่วน บุคคลที่ผู้อื่นมีต่อตัวเอง	0.144	0.136	0.280	0.003*

หมายเหตุ * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05